№ 15. Treschdeen, 15. Aprilî. 1898.

Isnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Salajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantori, Kangihseru eelâ № 22; Rigâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksiu rindiņu, preeksch-pusê 20 kap.; pahrtulkoschana if swêschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — Leepajâ: Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnischa eelâ № 36 un pee M. Peterfona. — Bauskâ: Ed. Drengera k. bodê. — Tukumâ: J. Birsgala kga grahm. pahrd. — Talsôs: H. Towa k. grahm. bodê. — Kuldigâ: Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — Wentspilî: Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — Dobelê: J. Dawidofska k. un E. Baldriņa k. bodês. —

77. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Saldû: Fr. Kruhmiņa k. grahm. bodê un pee A. A. Ringait-Wehjsch. — Schagarê: Moses Itzigsohna k. leelnogulditawâ. — Rigâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahm. bodê, Eksch-Rigas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — Eksch- un ahrsemê: Rudolfa Mosses kga wisâs ekspedizijâs. — Walmeerâ: Trey'a k. grahm. bodê. — Walkâ: M. Rudolfa k. grahm. bodê. — Bez tam: pee zeen. mahzitajeem — tikkab Widsemê, kâ ari Kursemê.

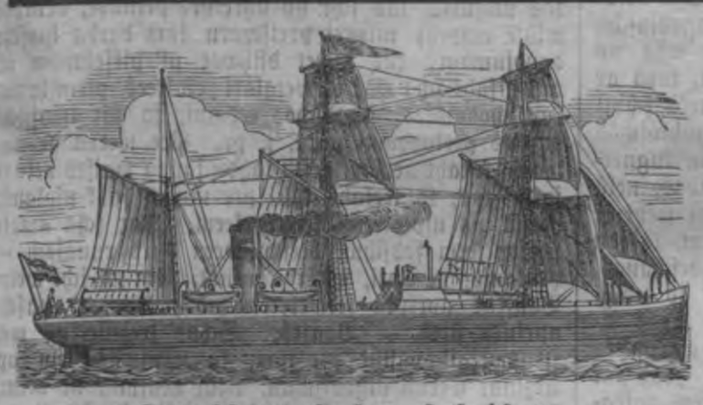

Twaika tabakas fabrikas
„J. W. Gussew, Rigâ",
etikete № 8,
apstiprinata no Tirdsneezibas un Ruhpneezibas Departamenta.

J. W. Gussewa,

pirmâs gildes tirgotaja un dsimta goda pilsona,

twaika tabakas fabrika, Rigâ,

(firma dibinata 1852. gadâ),

zaur scho wispahrigi pasino, ka winas **Bakuna tabakas etikete „kugis № 8"** ir tagad no Waldibas apstiprinata un schahs etiketes pakaltaisischana trijeem tabakas fabrikanteem aisleegta, ar peesihmi, ka uz jauna likuma pamata wisi, kas etiketes pakaltaisa, kâ ari tee, kas ar tabaku sem schahdam etiketem tirgojas, taps saukti pee stingras atbildibas.

Zeen. publikas wehriba sewischki top wehrsta uz greesto un speesto **Bakuna**, kâ ari uz no jauna islaisto **Schwizenta tabaku** sem etiketes **„jahtuceks"**, un uz to apstahkli, kâ augschminetâ fabrika ir usnehmusees **Franzijas waldibas** apgahdibu ar tabaku Parisê un ka wina isgatawos sawus raschojumus if tahs paschas tabakas, kuru wina suhtihs uz Parisi.

Brihdinajums.

Tâ kâ esmu pahrleezinajees, ka manas **tabakas etiketes „Русское добро"** weitli **teek pakaltaisitas**, tad turu par sawu peenahkumu, zeen. pirzejus uz sawu tabakas pretschu aissardsibas marku **„stahrku"** un **„selta medali"** usmanigus darit. Lai gan schahda pakaltaisischana manai fabrikai atnesuse eewehrojamu saudejumu, tad tomehr to tai ari der par leezibu, zik leelu peekrischanu schi tabakas sorte jau ihsâ laikâ spehjuse eeguht.

Eewehlu wisus manus fabrikas raschojumus, gan speestâ gan sagreestâ weidâ, kas atschkirahs no wiseem tamlihdsigeem fabrikateem zaur sawu patihkamu garschu un weenigi tikai satur labako Kreewijas tabaku.

Pehrkams wisâs tabaku pretschu magasinâs un leelakâs kolonialpretschu pahrdotawâs.

A. L. Rabinowitz un beedris,
Jelgawâ.

Wehl pahris wahrdu 30. Augusta dehl.

Muhsu 11. nummurâ nodrukatajam rakstam par 30. Augustu muhsu beedrene „Tehwija" mehginajusi wisadi peekertees un laidusi klajâ ihsti garu kritiku sem wirsraksta „Latweeschu Awises". Neapgrûtinasim sawus zeen. lasitajus, wisus „Tehwijas" garos prahtojumus eewehrojot, bet rahdisim tikai pee dascheem peemehreem, uz zik nedroscheem pamateem „Tehwija" mums pretim stahjusehs.

Pastamarkas.

(Skatatees sludinajumôs.)

„Tehwija" mums pahrmet, ka mehs kreetni nesaprotot swehtku nosihmi, kas zehlusehs zaur to, ka neween weena kahrta, bet wesela tauta dabujusi no Aleksandra I. rokahm sen suduschas teesibas. Mehs uz tam waram tikai atbildet ar jautajumu: Kur tad paleek ta leelakâ Latweeschu tautas daļa, kas Kursemê nedsihwo? Bez tam: Kur gan mehs sawâ rakstâ no brihwlaischanas swehtkeem esam runajuschi kâ no swehtkeem, kas teek swineti par peeminu tam gadijumam, ka weena lauschu kahrta dabujuse brihwibu? Tâ muhsu rakstu lasit buhs gan tikai „Tehwija" pratusi. Wispahr „Tehwijai" ar muhsu raksta lasischanu slikti weizees, jo wina pat eekawâs liktu teikumu sagrostijusi, no „zeenigeem swehtkeem" istaisidama „zeenigus spehkus". Ka pee schi sagrostijuma naw drukas kluhda, bet slikta lasischana wainiga, skaidri redsams no tam, ka tee paschi „zeenigee spehki" parahdahs ari turpmakajâ teikumâ, kur zeenigajeem swehtkeem nebuhtu weetas. —

Tahlak „Tehwija" apgalwo, ka winai esot swescha leeta, ka 30. Augusta swineschana prasitu wispahrigi deesin kahdus upurus; warot swehtkus noswinet bez kapeizinas isdoschanas, weenkahrschi uz basnizu nostaigajot. Bet waj tad weenas deenas pawadischana brihwâ paschâ leelakajâ darba laikâ neka nemaksâ? —

No tam, ka 30. Augusts ar deewakalposchanu swinams, „Tehwija" neparko negrib atlaistees, kaut gan jau winu reis aprahdijam, ka preeksch tam naw nekahda likumiga pamata. Te nu „Tehwija" nemahs isskaidrot, ka wina gan itin labi sinot, ka muhsu basnizas likumu 142. un 143. pantôs, kur luteru basnizâs swinamee swehtki mineti, par 30. Augustu gan nekas neesot teikts *), bet 144. pantâ atronotees nosazijums, ka „baschâs darba deenâs parastus spredikus un luhgschanas stundas" pehz weza eeraduma ari turpmak wajagot peepaturet. Un 30. Augusts esot gluschi tahda deena, kur pehz weza eeraduma Kursemes luteru basnizâs preeksch mineto basnizas likumu isdoschanas faziti spredikî. Mums te jasaka, ka leelaku pawirschibu par nopeetnahm leetahm runajot gruhti eedomatees. Ikweenam, kam muhsu basnizas buhschanas zik nezik pasihstamas, gan buhs it weegli saprotams, no kahdahm deewkalposchanahm minetajâ 144. pantâ runa, proti no tahdahm nedekas deewkalposchanahm, ko ihpaschi pilsehtu draudsês un wiswairs gawena laikâ notura, lai draudsehm buhtu beeschaki atgadijums deewawahrdus klausitees, bet newis no peeminas deewkalposchanahm, kas kahdai deenai peeschkir swehtku nosihmi, kurpretim zaur minetahm nedekas deewkalposchanahm neweena deena wehl nepaleek par swehtdeenu. Bez tam: uz kahda pamata „Tehwija" apgalwo, ka Kursemes luteru basnizâs preeksch basnizas likumu isdoschanas 30. Augustâ faziti spredikî tanî laikâ, kur schi deena nebij turklaht walsts swehtku deena? Waj uz wezu lauschu stahsteem, jeb waj uz kalendaru peesihmehm, ka 30. Augusts ir peeminas swehtki dsimtbuhschanas atzelschanai Kursemê? —

Tikpat leela pawirschiba parahdahs „Tehwijas" apgalwojumâ, ka pirmais „Latw. Aw." redaktors Watsons bijis jaunmigs brihwlaischanas zeenitajs un Latweeschu draugs, bet wehlak wina weetâ nahzis zits gars un tad par 30. Augusta swineschanu wairs loti maz „Latw. Awisês" rakstits. Zik maz schahdam spreedumam pamata, redsams jau no tam ween, ka ta pati no „Tehwijas" tâ usswehrtâ brihwlaischanas dseesma „Latw. Awisês" parahdijusehs jau wairak gadus pehz Watsona nahwes. —

Domajam, ar to peetiks, lai muhsu zeen. lasitaji waretu pahrleezinatees, zik eewehroschanas pelna „Tehwijas" raksts pret „Latw. Awisehm".

*) Bet pehz kahdeem tad jauneem basnizas likumeem „Tehwija" toreis grasijahs meklet?

Wehstule no Alukfnes draudses.

Alukfnes draudse ir weena no leelakahm draudsehm Widsemê. Lihds ar nahburgu Gulbenes draudsi wina peeder pee tâ sauktahs Widsemes „maleenes". Daschi Alukfnes draudses pagasti robesch ar Witebskas un Pleskawas gubernahm, tâ ka kahdâs weetâs ir eespehjams stundas laikâ buht trijâs gubernâs. Wahrds „maleneetis" ir saweenots ar sehdseenu: ne-attihstits, neisglihtots. Zik tahlu tas sa-eetahs ar pateesibu, to apluhkosim turpmakâs korespondenzês.

Leelakee Alukfnes draudses pagasti ir: Alswiku, Malupes, Alukfnes, Lahsberga, Kolberga un Wez-Aunes. Gandrihs scho pagastu paschâ widû atrodahs pate Alukfne, kas eeskatama par meestinu, lai gan tai lihds schim wehl naw likumigu teesibu tâ sauktees. Alukfne ir draudses widuzis garigâ sinâ. Sche atrodahs draudses batniza, mahzitaja mischa un kapsehta. Te japeesihmê, ka Widsemê naw tâ kâ Kursemê, kur katrâ pagastâ ir wairak kapu, bet preeksch wisas leelahs draudses ir weenî weenigi kapi, kas dascheem draudses lozekkeem ir werstes 30 tahlu. Alukfnê dsihwo Walkas aprinka II. eezirkna semneeku leetu komisars, VI. eezirkna meera teesnesis, teesas ismekletajs un zitti eerehdni. Alukfnê ir ari pasta nodaļa, kur apkahrtejee pagasti nonem pastu. Katru nedeku notur Alukfnê nedekas tirgu un ik mehneschus mehneschtirgu. Bez tam seemâ teek noturêti wehl sewischki linu tirgi, kur pat no leelakas tahleenes semneeki sawed sawus leelakos naudas nesejus — linus. Bez apkahrtejeem tirgotajeem linus pirkt brauz ari no Witebskas gubernas, sewischki schihdi. Wisu to eewehrojot, buhs saprotams, ka Alukfnê wispahri ir apkahrtnes widuzis, ka tur weenumehr sapluhst dauds lauschu. Tapehz ir bez tirgeem tirdsneeziba ir attihstita. Leelaku un masaku boschu buhs lihds diwdesmit. Un jaunas wehl arweenu nahk klaht. Pehdejâ laikâ Alukfnê sahk eeweestees dauds schihdu, kas weens pakal otram atwer sawu bodeli, un — paskatees: drihs jau winam ir it prahws weikals.

Pehdejôs pahri gadôs Alukfneeschi stipri sahka zeret, ka gar Alukfni ees nodomatais Walkas-Wekitija-Lugi dselszeksch un ka Alukfne buhs weena no galwenahm stanzijahm. Ja schihs zeribas peepilditos, tad jadomâ, ka Alukfne jo eewehrojami usplauks un, warbuht, pat tik tahlu, kahda wina bija Sweedru laikôs. Jasin, ka toreis Alukfne (Marienburg) bij branga pilsehtina. Atleekas no teem laikeem ir tagad wehl ir redsamas. Pee Alukfnes ir leels eseris, 600 pehdu augstumâ pahr juhru. Eserâ eespeeschahs pussala. Schai, wisadeem, jau wezeem kokeem apaugušchâ pussalâ ir draudses kapsehta. Neti kur Latwijâ buhs tik jauka weeta kapsehtai, kâ sche. Pussalas sahnôs uz Alukfnes pusi ir augsts, jauks kalns, saukts „Tempka" kalns. No schejeenes war pahrredset wisu Alukfni. No

Paspahrnê.

Luhk, jau pawasara smaida . . .

Luhk, jau pawasara smaida,
Steigschus seema projam zilpo
Un pee pascha loga leepâ
Melnee strasdi jautri swilpo.

Ari jumta istabinâ
Tschaklâ schuweja jau klausahs,
Waj tur neatskrees jel winas
Pawasara wehsmas gausahs.

Mahte kâ no rudens slimo,
Garâ seema bij tik bahrga,
Darba maz un lehti maksâ . . .
Malka, pahrtika tik dahrga . . .

Pawasara, pawasara
Nahz tur semâ istabinâ,
Aisdsen ruhpes, atnes preeku,
Laimi, weselibu winâ!

Lihgotnu Jehkabs.

Akmeņu ogles.

Laikam wisi buhs redsejuschi akmeņu ogles. Winas lihdsigas parastajahm koka oglehm, tikai zeetakas un smagakas ar metalam lihdsigu spodrumu un bez tihrahs ogles wehl satur sweki un sodrejus. Wisâs pasihstamâs akmeņu ogļu sortês skaidri nomanamas augu formas, steebru un lapu sihmes un t. t. Drukstu jaunakâs jeb bruhnajâs akmeņu oglês atron weselus oglê pahrwehrtuschos koka gabalus, tâ dehwetahs „kahrtas" daschreis tik skaidri redsamas, ka pehz winu skaita war apmehram noteikt koka wezumu. Spihdoglê (antrazitâ) un zitâs oglês schihs sihmes war eeraudsit tik zaur paleelinamo glahsi. Oglehm ronotees, kâ to wehlak redsesim, radahs speedums, tâ ka stahdu un augu ahrpusformai wajadseja pasust. Wisas schihs augu sihmes akmeņu oglês, bez schaubischanahs, norahda, ka tahs zehluschahs zaur stahdu pahrwehrschanos, kas sakrahjuschees daschadâs weetâs uz semes-lodes.

Akmeņu ogļu krahjums semê ir milsigs. Winsch sneedsahs lihds wairak desmit tukstosch miljonu tonu (1 tona = 60 pudu). Ja nu eewehrojam, ka no simts daļahm sausa koka tik weenu peekto daļu no wina swara dabun akmeņu ogļu, tad waram nojehgt, kahdi milsigi stahdu un augu krahjumi bij wajadsigi, lai iszeltos tagadejee milsigee akmeņu ogļu slahņi. Kahdâ wihsê nu notika schi augu sakrahschanahs un kahdas pahrmainas zehlahs pee teem, pahrwehrschotees akmeņu oglês? Schee jautajumi jau sen intrefejuschi mahzitus wihrus un par akmeņu ogļu zelschanos ir daschadas domas. Ziti no teem (p. p. Ungers un Hepners) spreesch tâ. Daschôs semes attihstibas laikmetôs zehlahs milsigi purwaji, par peemehram, kâ tagadejee purwi Deenwidus-Amerikâ, Afrikâ un zitur. Schinis purwôs no sahkuma auga daschi uhdenaji; katru gadu wezee augi nonihka, nogrimdami dibenâ. Winu weetâ zehlahs jauni, kuri sawukahrt nonihkdami atkal nokrita purwa dibenâ, arweenu pawairodami puhstoscho weelu kahrtu. Ar laiku purwâ sahka augt needras un meldri un uz zinahm suhnas, iszehlahs tâ dehwetais tschuhklajs. Pamasitinam schi suhnu wirskahrta palika tik beesa, ka tur sahka augt kruhmi un wehlak dischemi koki. Bet uhdens sem suhnu kahrtas bojaja koku saknes, tahs sahka puht un wehtra weegli nogahsa koku, kas atkal nogrima purwâ. Schi augu atleeku krahschanahs purwâ turpinajahs wairak tuhkstosch gadu. Protams, ka stahdi purwa dibenâ pamasam sahka puht, schahda puhschana, lai gan loti lehni, noteek purwôs ari wehl tagad. Augu atleekas paleek melnas waj tumschi bruhnas, tapehz ka ogles eewehrojamâ daudsumâ atschkirahs uz uhdens wirsa. Scho irdeno, ogkaino augu masu sauz par torfu jeb kuhdru. Schee stahdu atleeku krahjumi daudsreis ir leelski un steepjahs simteem werstju un sasneedz daschreis lihds desmit asu (7 p. garuma) beesumu, par p. Dahnijas kuhdraji. Tâ nule awises sinoja, ka Rigâ drihsâ laikâ nodibinaschotees jauna akziju sabeedriba, kura Rigas apkahrtnê leelâ daudsumâ atrodamus kuhdras slahņus isgatawoschot par kurinamo materialu. Kâ leetprateji spreesch, tad plaschee semes gabali Rigas apkaimê esot tik bagati ar kuhdru, ka Rigas eedsihwotajeem ar to peetikschot wairak kâ 100 gadeem kurinamâ materiala malkas weetâ.

Ari daudsâs Kreewijas upju eelejâs, sewischki winu istekâs, war redset gaischus peemehrus par torfaju attihstischanos. Leelakâ daļa Widus- un Seemeļa-Kreewijas upju istek no purweem, pa daļai jau isschuwuschees, un no sweedrajeem, kur gul dischemi wehl gan jauna torfa slahņi, kas zehluschees te kahdreis bijuschâ purwa dibenâ. Apakschejâs torfa kahrtâs war atrast ar mahlu un smiltim sajauktus uhdenajus, augstaku nahk meldru un needru atleekas, wehl augstaku — suhnas, behrsu, egļu un zitu koku zeri un t. t.

Semes dsihwê ir notikuschas dauds pahrmainas. Lihds tam laikam, kamehr semes wirskahrta nozeetejusees, daschas semes daļas reisehm nogrimuschas juhras dibenâ, reisehm pazehluschahs wirs uhdena. Dauds buhs ko dsirdejuschi par salu iszelschanos. Schi zelschanahs un nogrimschana arweenu pamasitinam noteek wehl scho baltudeen. Wareja weegli gaditees, ka purwa dibenâ attihstijees torfajs nolaidahs juhras dibinâ. Okeana nemeerigais uhdens sadsina tur daschadus atkritumus, milsigas smilschu, mahla un t. t. kahrtas. Sem scho atkritumu un uhdens speeduma pirmatnejâ irdenâ torfa masa sapeeschahs, sagulstahs. Tur no uhdens eespaida torfs sahk puht, sagultees un pahrwehrstees oglê, no sahkuma bruhnajâs, tad melnajâs akmeņu oglês un pehdigi spihdoglê. Nebuhs wehl sewischki japeebilst, ka wisa schi pahreja pagehreja loti dauds gadu-simtenus.

Tahdas ir weenas domas, kas isskaidro akmeņu ogļu iszelschanos no torfa. Naw ko schaubitees, ka, p. p. Skotijâ, ogles teescham tahdâ zeļâ zehluschahs. Bet schihs domas neisskaidro wehl, kâ tur akmeņu ogles zehluschahs, kur tahs gul kahrtahm. Daschâ weetâ atron lihds 165 sewischkas kahrtas, kuzahm starpâ mahls un ziti juhras dibina atkritumi. Pehz minetahm domahm buhtu japeelaisch, ka tahds apgabals lihds 165 reises nogrimis un pazehlees, bet tas ir deesgan netizami.

Kahds zits mahzits wihrs (Pallass) isskaidro schahdejadi akmeņu ogļu iszelschanos. Dauds straujas upes, kâ peemehram Misisipi, Amazone un zitas, isgrauj un isskalo no krasteem weselus kokus un aisnes tos juhrâ. Scho isskaloto koku daudsreis ir loti pulka, tâ ka upes grihwâ sakerdamees tee daschreis apgruhtina brihwu kugu zeļu. Augus, ko upes isnesuschas juhrâ, saker juhras straumes un ilgu laiku tee klihst pa okeana lihmeni; tâ bambuku daudsreis sastop paschôs seemeļos, ko tur aisnesuši no Amerikas Golfa straume. Peemirkuschi augi paleek smagi un nogrimst dibinâ, kur pehz kahda laika sahk puht, lihds kamehr, kâ bij jau aprakstits, iszelahs akmeņu ogles.

Tâ waretu gan isskaidroť masaku ogļu slahņu iszelschanos, bet pee leelo ogļu strehku iszelschanahs schihs domas gruhti peemehrot. Pee spihdogles iszelschanahs, kâ redsejam, tikai weena peekta waj sesta daļa no koka swara paleek oglê; zitas koka daļas pahrwehrschahs gahsuweidigâs puhschanas weelâs. Kahda neismehrojama koku daudsuma nu newajadsetu upehm isgraut un sanest, lai iszeltos par peem. Anglijas ogļu slahņi!

Wehl ir weenas domas, kuras wiswairak isleekas tizamas. Domâ, ka akmeņu ogles zehluschahs no juhras uhdenajeem. Pee Britanijas salahm saskaita lihds 370 daschadu uhdens augu sugu. Ap Skotijas un Irijas krasteem uhdens augu ir brihnum dauds: ap 20,000 Arkadu salu eedsihwotaji nodarbojahs weenigi ar scho uhdens augu isstrahdaschanu. No auguma tahdi stahdi ir loti leeli. Tâ dehwetais laminarijs (Laminaria Gachalina) ir lihds 3 asi garsch, apmehram zilweka rokas resnumâ. Atlantijas un Klusajâ juhrâ tee wehl leelaki.

Schee uhdenaji okeanôs lihdsinas saleem leeleem laukeem. Tahds ir leels juhras apgabals no Azoru salahm lihds Floridas pussalas deenwidus spizei. Ari Kolumbus, Ameriku atklahjot, tur peedsihwoja dauds gruhtibas. Tahdus salus laukus waj plawas, kâ tos sauz, sastop ari Klusajâ juhrâ. Reisehm tur atron weselus kokus, ko upes isnesuschas uz juhru.

Tahdi lauki, kuru apmehru tagad rehkina uz 80,000 kwad. juhdschu, augu atleekas arweenu nogremdedami juhras dibinâ, ir sawâ laikâ loti noderejuschi, kur attihstitees bagateem akmeņu ogļu slahņeem.

Tahdâ zeļâ zehluschahs ari Kreewijas akmeņu ogles. Juhras dsihwneeku daļas oglês rahda, ka tahs no juhras zehluschahs.

Tomehr ja-atsihst, ka no schihm domahm neweenas neisskaidro pilnigi akmeņu ogļu zelschanos. Tur wehl dauds ko pehtit, kamehr ar skaidreem un dibinateem peerahdijumeem wareks galigi isschkirt scho jautajumu. L.

Grahmatu lasitaja peesihmes.

Sakrahjis Andris.

11. Seeweetes ir radibas pehrles un talab tahs ari labpraht wehlahs, lai tahs eekal seltâ.

12. Mihlestiba ir dahrgs akmens, kas pa leelakai daļai mehds buht eekalts asaru pehrlês.

13. Mihlestiba un naids suhd tahkumâ.

14. Mihlestiba un elektrizitete ir tal sinâ wennadas, ka mehs no abahm pasihstam sekas, bet ne zehlonus.

schejeenes ari Kreewi „Seemeku“ karà schahwuschi uſ wezo pili, kas atradahs uſ eſera ſalas. Pils drupas uſ ſalas wehl tagad ir redſamas. Palikuſchi eſerà ari wehl ſtabi, uſ kureem bijis tilts, kas wedis ſalà. Weenà eſera malà ir uſkalninſch, uſ kura ſtahwejuſi wezà baſniza, kuras weetu tagad maſ wairs war eewehrot. Tikai koki druhmi ſchnahz, it kà atgahdinadami wezos laikus, kas neween Alukſneeſcheem, bet wiſeem Latweeſcheem jatur mihkà peeminà. Jo newar tak aiſmirſt, ka Alukſnē par mahzitaju bijis Ernſts Glüks, bihbeles tulkotajs Latweeſchu waloda. Alukſneeſchòs Glüks wehrigu auſi klauſijahs Latweeſchu walodas ſkanàs. Un man gribahs domat, ka laimigs ir gadijeens, ka Glüks dſihwoja Alukſnē, jo wiſà apkahrtnē runà ar formahm bagatu un pilnahm galotnehm walodu. No Alukſnes Glüku aiſweda uſ Kreewijas galwaspilſehtu un lihdſ ar winu ari wina audſchu meitu, kas pehz tapa par Pehtera I. laulato draudſeni un Kreewijas keiſareeni (1725—1727). Wehl tagad Alukſneeſchòs lauſchu mutē ir noſtahſts par to, no kurahm mahjahm wina zehluſees....

Daudſ zekotaju un dabas jaukumu draugu peewelk Widſemes Schweize. Man domat, ka Alukſne ar ſawu eſeru, kapſehtu uſ puſſalas, „Tempka“ kalnu, ſalu un pilsdrupahm uſ tahs un leelo tagadejahs pils parku uſ eſera krasta — daſchà ſinà ir wehl jaukaka. Schihs pils parks agraki tizis turets koti uſkopts; tagad pee ta wairs nekas mahkſligs neteek peelikts; paleekas no wezeem mahkſlas darbeem, ar dabu ſaweenodamees, dod jauku un ſawà ſinà koti peewilzign ſkatu. Maleneetis.

No ahrſemehm.

Karſch ſtarp Spahniju un Seemel-Amerikas Sabeedrotajahm Walſtim jau tikpat kà ſahzees un mums tuwakajà nahkotnē wajadſehs ſaweem zeen. laſitajeem atkal ſneegt ſinas no kara-lauka. Naw neko lihdſejuſi Eiropas leelwalſtju un pahweſta meerinaſchana, ſatrakotee Amerikani to atſtahjuſchi neeewehrotu. Gan Spahnijas waldiba wiſadi mehginajuſi draudoſcho karu nowehrſt un beidſot pat Kuhbas nemeerneekeem peedahwajuſi pameeru, pee tam peeſolidama Kuhbai patſtahwibu ſem Spahnijas wirswaldibas. Bet Amerikaneem ar to naw deeſgan. Uſ preſidenta wehſtijumu ſenats un tautas weeteeku nams taiſijuſchi ſpreedumu, kas pagehr, lai Spahnija no Kuhbas pawiſam atſakahs, jeb ar ziteem wahrdeem, lai atdod ſcho bagato ſalu Amerikaneem. Gan Amerikani rauga ſcho ſawu patwaribu apklaht ar lihdſzeetibas un tuwaku mihleſtibas ſegu, apgalwodami, ka wini wairs newarot pazeeſt, ka nemeeri Kuhbas ſalà nu jau tik ilgi poſta Kuhbas eemihtneeku dſihwi. Bet ta ir ſkaidra leekuliba un pateeſibà Amerikaneem ruhp tikai ſaws labums. Jo pateeſibà Kuhbas nemeers Amerikaneem tikai tadehł bij par peedauſiſchanu, ka tas trauzeja Amerikas tirdſneezibu Kuhbà un tà kehrahs mantas-kahrigajeem Amerikas bagateekeem pee maka. Turklaht Amerikani jau ſen tihko pehz ſchihs bagatahs ſalas ſawu durwju preekſchà un neapſlahpetais dumpis wineem dewa patihkamu eemeſlu ſtarpà jauktees. Gan newar leegt, ka augſtprahtigee Spahneeſchi daudſ pret Kuhbu noſeeguſchees, to ſlikti pahrwaldidami un winas labklahjibu ſawa labuma dehł poſtidami. Tadehł tagadejahs breeſmas Spahneeſcheem buhtu uſſkatamas kà Deewa ſods par winu warmahzigo rihkoſchanos kolonijàs, zaur ko wini jau ne weenu ween no ſaweem ſweſchu ſemju ihpaſchumeem ſaudejuſchi. Tatſchu wiſs tas neſpehj aiſbildinat Amerikanu patwaribu un tadehł Eiropas lihdſjuhtiba ſchimbriſcham ſtahw Spahnijas puſē. Wiſi atſihſt, ka Spahnija ir peekahpuſehs, zik ween eeſpehjams, ja, daſchi pat domà, ka Spahneeſchu waldiba ir bijuſi par daudſ pazeetiga un tikai welti dewuſi Amerikaneeſcheem laiku, uſ karu ſarihkotees, kà ari ſazehluſi kurneſchanu tautas widû par to, ka Spahnijas gods neteek ſpehzigaki aiſſtahwets. Beibſot nu ari Spahneeſchu waldiba metuſi wiſas meera domas pee malas un dara ſawu peenahkumu. Pretim draudoſchajahm breeſmahm no ahreenes pa dakai apkluſis nemeers eekſcheenē; ari tahs partijas, kas zitadi ſtahjahs naidigi waldibai pretim, tagad ſteiguſchahs apleezinat, ka ari winas ir gatawas ar wiſeem ſpehkeem zihnitees par tehwijas godu. Ihpaſchi wehrtiga tahda apleeziba dehwejama no Don-Karloſa puſes, ka ar ſawu leelo peekriteju ſkaitu buhtu ihpaſchi tagad warejis waldibai darit daudſ raiſchu, ja winſch gribetu tehwijas gruhtos brihſchus iſleetot ſawu mehrku labà. No daſchadahm puſehm nahł prahwas dahwanas preekſch kara weſchanas, ihpaſchi preekſch kara-kugu ſkaita pawairoſchanas, jo teem beſ ſchaubiſchanahs nahkamajà karà preekritihs pati ſwarigakà loma. Schimbriſcham Spahneeſchu un Amerikanu kara ſloti wehrtè par puſlihdſ weenada ſtipruma, bet Amerikaneem wairak naudas, ko peepirkt jaunus kara-kugus klaht. Wiſpahr, ja wehro, uſ kuru puſi nahkamà karà waretu ſwertees uſwara, tad jaſaka, ka Amerikaneem labakas zeribas ihpaſchi tadehł, ka winu puſē ſtahw nauda un ka pats ihſtais zihnas lauks — Kuhba wineem pee paſchahm durwim, kamehr Spahneeſcheem naudas ſen jau pagalam truhkſt un lihdſ Kuhbai jamehro tahłſch zelſch. Tatſchu ja Amerikani zerè uſ weeglu uſwaru un domà Spahneeſchus drihſ no Kuhbas padſiht, tad wini waretu ſtipri ween wiltees. Spahneeſchu kara-ſpehks tiklab uſ juhras, kà uſ ſauſſemes labaki mahzits nekà Amerikanu un Kuhbà Spahneeſchi jau brangi noſtiprinajuſchees un pee tureenes apſtahkleem peeraduſchi. Turklaht paſchi Kuhbas eemihtneeki nemaſ Amerikanus neſagaida ar abahm rokahm, bet ir drihſak gatawi meſtees tagad ar Spahneeſcheem uſ weenu roku, jo wini it pareiſi apſwer, ka wineem no Amerikanu waldibas naw nekas labs ſagaidams, kamehr no Spahnijas wini tagad jau kahdas teeſibas iſkarojuſchi. Amerikanu kahrtigais ſauſſemes kara-ſpehks ir wiſai neezigs un turklaht pa wiſahm malahm iſkaiſits, kur winſch allaſch wajadſigs pret meſchonu tautinu uſbrukumeem. Gan Amerikani ſkani leelahs, drihſà laikà ſawahkt kopà tihri waj neſkaitamu pulku militſchu un ſawwalneeku, bet no iſleeliſchanahs lihdſ iſdariſchanai wehl ir labs ſprihdis un kur dſihwiba jaleek uſ ſpehli, tur pat nauda ne arweenu ſpehj palihgus peewilinat. Bet ja ari Amerikani teeſcham wajadſigo kara-ſpehku ſapulzinatu, tad wineem wehl japahrwahr deeſgan gruhtibu, kamehr wini to ſpehj uſ Kuhbu pahrzelt, jo Spahneeſchi meerigi wis uſ tam neuoſkatiſees. Daudſ Spahneeſchi ſpehs kaitet Amerikas plaſchajai tirdſneezibai, medidami Amerikanu kugus, jo nedſ Spahneeſchi, nedſ Amerikani naw parakſtijuſchi ſtarptautiſko lihgumu, kas tà ſaukto kapereſchanu jeb kugu mediſchanu aiſleedſ. Gan Amerikani nule peeſuhtijuſchi Eiropas leelwalſtim iſſkaidrojumu, ka wini grib ſtahtees kugu kapereſchanai pretim un ari Spahneeſchus pee tam peedabut, bet darbi leezina otradi, jo pehz wisjaunakajahm ſinahm Amerikas kara-kugi jau nomedijuſchi pahri Spahneeſchu tirdſneezibas kugus Kuhbas uhdenòs. Ari kahds Spahneeſchu karakugis Anglijas peekraſtē nomedijis Amerikas kugi ar labibu. Par Spahnijas kara-ſlotes kuſteſchanos wehl neko nedſird, kurpretim par Amerikas ſloti ſino, ka ta aplenkuſi Kuhbas ſeemeku puſi. Weens Amerikas kara-kugis dabujis pawehli, nopoſtit telegrafa drahtis ſtarp Kuhbu un Spahniju. —

Noſchehlojamos **Kretas** eedſihwotajus, kas tagad zeeſch leelu truhkumu, muhſu Augſtais Semes-Tehws loti eepreezinajis, noſuhtidams wineem par dahwanu bagatigu krahjumu labibas un zitu ehdamu leetu. — Kahdu zitu bagatu dahwanu no Zara Nikolaja ſanehmis Montenegrijas waldineeks, proti 30,000 ſlinſchu un 30 miljonu patronu. —

No eekſchſemehm.

Starp Wiſaugſtakajahm Leeldeenas dahwanahm te mineſim ſchahdas: Keiſara pilsgalma miniſterijas pahrwaldneeks un Kreewijas ordenu kanzlera weetneeks, generaladjutants barons Fredericks cezelts par Keiſara pilsgalma un apanaſchu miniſtri un Keiſara ordenu kanzleri. Ordenus dabujuſchi ſtarp ziteem: Wladimira 1. ſchkiru — goda aiſbildni ihſtenais ſlepenpadomneeks Tſcherkaſows un oberhofmeiſtars Neidhardts; Aleksandra Newſka ordeni — ahrleetu miniſtra palihgs grahfs Lambsdorffs un paſta wirswaldes preekſchneeks generalleitnants Petrows; Wladimira ordena 2. ſchkiru — ahrleetu miniſtris grahfs Murawjews. No ewang. luteru mahzitajeem apdahwinati: ar Staniſlawa ordena 1. ſchkiru — generalkonſiſtorijas wize-preſidents, biſkaps Freifeldts; ar Wladimira ord. 4. ſchkiru — Warſchawas generalkonſiſtorijas wize-preſidents, generalſuperintendents Manitius; ar Annas ordena 2. ſchkiru — Narwas mahzitajs Tannenbergs un Peterburgas ewang. lut. konſiſtorijas garigais peeſehdetajs, mahzitajs Maſings; ar Annas ord. 3. ſchkiru — Warſchawas mahzitajs Bartſchs, Peterburgas konſiſtorijas garigais peeſehdetajs, mahzitajs Rokkanens un Wladiwoſtokas mahzitajs Rumpeters; ar Staniſlawa ordena 3. ſchkiru — Joſeftales mahz. Kaufmans; ar ſelta kruſtu — tizibas mahzibu ſkolotajs, mahzitaja palihgs Heſſe Peterburgà, Rigas Jahna baſnizas wirsmahzitajs Weyrichs, Norkas mahz. Sterkels, Iſchoras mahz. Sitonens un Simbirſkas mahz. Leiſts.

4. Baltijas ſemkopibas iſſtahdes aiſſargaſchanu uſnehmees Keiſariſkà Augſtiba Leelkraſs Wladimirs Aleksandrowitſchs. Iſſtahdes goda preekſchneeka amatu peenehmis Widſemes gubernatora kgs. Iſſtahdes budſchets aprehkinats uſ 79,200 rubł.

Par krogeem kà lauſchu labklahjibas poſtitajeem wairakkahrt ſneedſis ſihkakas ſinas Igaunu laikraſts „Olewiks“. Tà weenà Eſtnas pagaſtà Pehtera draudſē eſot 6 krogi, kureem ikkatru gadu wismaſ wajagot pahrdot par 180,000 rubłeem dſehreenu. Tas iſtaiſot uſ ikkatru pagaſta nodokłu makſataju zaurmehrà 18 rubłu, kamehr pagaſta ſkolahm par labu katrs makſajot tikai 70 kap.

Widſeme.

Schahdi Widſemes ſkolotaji par puhlineem pee tautas iſglihtibas uſ Leeldeenas ſwehtkeem Wiſaugſtaki apdahwinati ar Aleksandra lentē pee kruhtim neſajamu ſudraba medaku ar uſrakſtu „par zihtibu“:

draudſes ſkolotaji: Druſtu — Antons Tullijs, Wez-Peebalgas — Jehkabs Paulits un Kokneſes draudſes ſkolotaja palihgs Jahnis Wulfs;

diwklaſu miniſterijas ſkolu preekſchneeki: Preekules — Jehkabs Oſols un Lubanes — Otto Biſeneeks, un

pagaſtu ſkolotaji: Skrihweru — Jahnis Purapuke, Stukmanu — Peters Arnes, Kalſnawas — Jahnis Rudſits un Weſteenes — Andrejs Awotinſch. (Wald. Wehſtn.)

No Rigas. Kugneezibas beedribas „Auſtras“ ilggadigais direktors Jahnis Leepinſch 13. Aprilī, pulkſten 6 wakarà, Dſirzeemà, pehz ilgas ſirgſchanas aiſgahjis uſ muhſchigo duſu. Nelaikis bija muhſu kugneezibas kreetns paſinejs un weizinatajs. Winſch ilgus gadus bija par Engures juhrſkolas ſkolotaju, kurà amatà iſpelnijahs titular-padomneeka tſchinu un pehz tam uſzihtigi ſtrahdaja „Auſtras“ beedribà, kura winu wairak reiſes no jauna eezehla par ſawu direktoru. Meers wina pihſchkeem! (B. W.)

No Gaujenes. Pluhdi. Gaujà ſchini pawaſari bija retums leeli pluhdi, kas draudeja kaitet koku tirgotajeem, jo wairak weetàs balki, kas plotoſchanai peewesti, no ſtraumes tika rauti un iſtlaideti, ka gruhti nahkahs tos ſaſwejot, neſkaitot daſchus beſ pehdahm paſuduſchus. K.

No Kalſnawas draudſes. Laukſaimneeziba. Schejeenes ſemkopji maſak ſuhdahs par gruhteem laikeem, un tas nahk no tam, ka waj wiſeem ir ſemes pirkſchanas parahds muiſchai aiſmakſats un daudſeem ari zeriba, no kreditbeedribas drihſumà tikt walà. Pehrngad gan daudſeem bija uſgahjuſi kahre, nemt par jaunu naudu no kreditbeedribas, bet par laimi pahrgahja, ka netika iſnehmuſchi, atſkaitot kahdus retus ſaimneekus. — Schogad ſche maſak ir nomanams ſtrahdneeku truhkums, kà pehrn, un algas ari naw tapuſchas augſtakas. Labam puiſim ir alga lihdſ 80 rubłu un meitai ap 40 rubłu par gadu pee ſaimneeka maiſes. Ganam par waſaru ween dod ap 20 rbł. algas. — Linu audſeſchana eet atpakał, bet lopkopiba peenemahs. Lopu pawalgas baribai audſina lopu beetes un lopu burkanus. — Pa druſkai eet uſ preekſchu ari biſchkopiba. Iſplatahs wairak Berlepſcha ſiſtemas ſtropi ar maſeem pahrgroſijumeem. Pehdejà laikà ſchejeenes biſchkopji, kopà ar wairak draweneekeem iſ Behrſones draudſes, rihkojahs nodibinat biſchkopju beedribu, kuras mehrkis, kà protams, buhtu biſchkopibas weizinaſchana. T.

Kurſeme.

No Leepajas. Sagiftejees. Nedelà preekſch Leeldeenahm kahds nama ihpaſchneeks Jaun-Leepajà, gribedams ſchurkas iſnihzinat ſawà namà, nolizis wairak weetàs wiſai ſtipras „ſchurku ſahles“. Bet weetas ſchurku ſahłu nolikſchanai bijuſchas tik nelaimigi iſwehletas, ka kurſch katrs nama eedſihwneeks warejis pee bihſtamajahm ſahlehm peekłuht. Tà ari kahds Schihdu puika uſgahjis weenu ſchahdu „nolikumu“ un noturedams to par kahdu nomeſtu ſaldumu druſku, neneeka łauna nedomadams, nehmees un ſaehdis nahwigahs ſchurku ſahles, zaur kam pats, protams, ſagiftejees. Pret weeglprahtigo ſchurku ſahłu leetotaju eeſahkta iſmekleſchana.

— **Kugneeziba un tirdſneeziba.** Nupat pagahjuſchà Marta mehneſi eenahza Leepajas oſtà no ahrſemehm 79 twaikoni un 7 buru kugi, atweſdami kopà 18,927 laſti daſchadu pretſchu. Februara mehneſi bija eenahkuſchi no ahrſemehm 69 twaikoni un 1 buru kugis, kopà ar 18,158 laſteem; tà tad Leepajas kugneeziba, kas pehrnà gada pehdejà puſē un ſcha gada abòs pirmòs mehneſchòs bija wiſai apkluſuſi, ſahkuſi ar ſcha gada Marta mehneſi atkal daudſ maſ atdſihwotees, lai gan wehl nebuht neſaſneedſ agrakos gadus. Tà peemehram pagahjuſchà gada Marta mehneſi eenahza ſchejeenes oſtà no ahrſemehm 110 twaikoni un 25 buru kugi, kopà ar 26,963 laſteem, t. i. 8036 laſti wairak nekà ſchinì gadà. Tomehr broſchi paredſams, ka jau nahkoſchòs mehneſchòs raſees ſchejeenes tirdſneezibà un kugneezibà wehl daudſ wairak kuſtibas un dſihwibas, nekà tas lihdſſchim notizis. Jau tagad, jebſchu wehl ir ſwehtku nedeła, oſta ir tik pilna ar kugeem, kà jau ſen ſche nebija redſets. Ari pee kugu iſlahdeſchanas, bet it ſewiſchki pee eelahdeſchanas redſ jo naigi ſtrahdajam. Ihpaſchi daudſ puhru top tagad iſweſts — katru deenu iſeet wairak kugi ar puhru lahdinu, kamehr ziti atkal atbrauz tahda pehz pat lahdina. Puhru zenas tagad — pateizotees gaidamajam karam ſtarp Seemel-Amerikas Sabeedrotahm walſtim un Spahniju — it eewehrojami zehluſchahs, kapehz ari puhru tirgû raduſehs tagad wiſai ſen neredſeta kuſtiba. Tikpat no Sibirijas, kà ari no Eeſch-Kreewijas peenahk tagad — no Marta pehdejahs puſes ſahkot — Leepajà katru deenu 50 lihdſ 70 wagonu ar puhreem, kuri wiſi itin drihſ top eelahdeti kugòs un aiſweſti uſ ahrſemehm. Lai gan kahda no ſchejeenes wiſeewehrojamakajahm labibas tirdſneezibas firmahm, neſpehdama wairs turpinat wajadſigos nomakſajumus, apturejuſi ſawas bariſchanas, tomehr zitas firmas rihkojahs jo naigi. Wiſwairak peepraſijumu pehz puhreem peenahk no Wahzijas, jo tureenes labibas tirgotaji, baididamees, ka pa gaidamo karu, kur Spahnijas kara kugi ſtipri kawehs Amerikas tirdſneezibas ſlotes darbibu, naw jaiſteek uſ kahdu laiku beſ Amerikas labibas, paſteiguſchees jau tagad pee laika apgahdatees ar leelakeem labibas, ſewiſchki puhru, eepirkumeem pee ſchejeenes iſſuhtitaju firmahm. Tà ka tagadejahs kweeſchu zenas paſtahwehs gan laikam ilgaki, tad ari puhru jeb kweeſchu peeweſchana, protams, turpinaſees tikpat dſihwi, kà lihdſſchim. Tikai pee leelaka peewedumu daudſuma jo nepatihkami ſajuhtams ſchejeenes labibas tirgotajeem leelas un plaſchas pretſchu ſtanzijas truhkums, kur waretu rihkotees ar ſchini ſinà wajadſigo ehrtibu un peeejamibu. Zik nepeezeeſchami Leepajà jauna pretſchu ſtanzija ar jo plaſchahm un ehrtahm nolikſchanas blakus ehkahm, redſams wiſlabaki no tam, ka makſa par lahdinu uſglabaſchanu ſchejeenes pretſchu ſtanzijas noleekamàs ehkàs paſtahwigi tikuſi paaugſtinata, tà ka tagad ta ſaſneeguſi it eewehrojamu augſtumu — proti, 5 rbł. no katra wagona par deenu. Labibas tirdſneezibai jo wairak atdſihwojotees, tagadejà pretſchu ſtanzija neſpehtu ir ne par tik augſtu makſu wiſus lahdinus nemt wajadſigo laiku uſglabaſchanà. Kà dſirdams, Leepajas labibas tirgotaji nodomajuſchi eeſneegt Leepajas-Romnu dſelſzeła waldei uſaizinajumu, lai ari wina no ſawas puſes ruhpetos par Leepajas tirdſneezibas weizinaſchanu un attihſtiſchanos, ceriłkodama Leepajà jo ehrtu un plaſchu pretſchu ſtanziju. Zerams, ka dſelſzeła walde — waj nu tuwakà, waj tahlakà nahkotnē — eeſpehs ſchahdu ſchejeenes tirgotaju wehleſchanos iſpildit.

— **Teatra iſrahde.** Leepajas Latweeſchu Labdaribas Beedribà pirmahs Leeldeenu ſwehtku deenas pawakarē tapa iſrihkota teatra iſrahde. Iſrahdija ſchoreiſ Rudolfa Blaumana trihs zehleenu lugu „Launais gars“. Japreezajahs, ka pehz wairak ahrſemes jaunlaiku lugahm ar wiſu wiſadahm un daſchu daſchadahm „idejahm“ un modehm ſchejeeneeſchi dabuja atkal reiſ noſkatitees lugà iſ paſchu dſihwes un tik brangi peemehrotu paſchu apſtahkleem. — Otrahs ſwehtku deenas wakarà ſchini paſchà beedribà bija balle. Japeeſihmè, ka ſchi balle wiſòs ſchejeenes Latweeſchu beedribu rihkojumòs bija otrà par wiſu ſcho ſeemu. Pehz teatru iſrahdehm balles un „dejas wakarus“ rihkot, kur teatra apmekletajeem teek apſolita jo branga muſika u. t. t., kà to „wiſpahrigais teatra direktors“ Jelgawà un daſchs direktors Rigà mehdſ darit, — tas pee Leepajas Latweeſchu iſrihkojumeem jau ſen ir aiſmirſts: ſchejeeneeſchi apmeklè teatra iſrahdes beſ jebkahdeem blakus wilinajumeem un dantſchu ſolijumeem „lihdſ pulkſten 4 no rihta“. Sche ir eeweeſees teizamais parabums, teatra iſrahdei beidſotees, dotees uſ mahjahm un newis uſ dantſchu grihdu. L.

No Leepajas. Aiſeeſchana uſ Wentſpili, kà „Lib. Ztg.“ ſino, eſot leelà mehrà manama Leepajas ſemako łauſchu ſtarpà. Maſo Wentſpili, kurai beidſamajà łauſchu ſkaitiſchanà bijuſchi tikai 7132 eedſihwotaji, tagad darba mekletaji uſſkatot par tihro Leipuriju un kas Leepajà newarot uſ preekſchu tikt, tas pahrdodot ſawu neezigo mantibu par ſmeekla nandu un dodotees ar ſeewu un behrneem uſ Wentſpili, pałaudamees uſ ſawu laimi. Gandrihſ ar katru kugi, kas eet no Leepajas uſ Wentſpili, pehdejà laikà daudſ dſimtas, tà Ebreji, kà kriſtitee, atſtahjot Leepaju un aiſejot uſ Wentſpili, kur aiſ dſihwokłu truhkuma ihres makſas pehdejòs 6 mehneſchòs wiſai ſtipri zehluſchahs augſtumà. Tahdà pat mehrà zehluſchahs ari pahrtikas pretſchu zenas, tà ka daſcham labam aiſgahjejam uſbruhkot gruhtas deenas, tiklihdſ lihdſpanemtais naudas krahjuminſch iſtehrets. Tadehł eſot brihdinat jabrihdina no weeglprahtigas aiſeeſchanas uſ Wentſpili.

No Bauſkas aprinka reetrumeem. Seemas ſehju ſtahwoklis. Seemas ſehjas, ſneegam nokuhſtot, bij tik labi uſturejuſchahs, ka ſemkopis ar preezigu duhſchu un zeribas pilnu ſirdi wareja uſ tahm noluhkotees. Tagad, kur ſneegs tahs wairs neſedſ, nelabwehligais gaiſs, deenu atkuſa un ſeemeła wehſſch, nakti ſtipras ſalnas, draudè tahs iſbeigt. Seemas ſehju lauki ir tamdehł peenehmuſchi peleku iſſkatu. Purwu ſemēs — un tahdas muhſu nowadòs gan pa leelakai dakai ir — deretu, ſchahdam laikam paſtahwot, ſeemas ſehju tihrumuſ, kur augu ſaknites iſzilatas, ar kluzi peerullet. Ahbolina tihrumi labi pahrſeemojuſchi un leek zeret, ja buhs iſdewigs laiks, uſ bagatu plahwu.

— **Strahdneeki iſ kaiminu gubernahm.** Sinas par pee mums paſtahwoſcho ſtrahdneeku truhkumu jau deeſgan tahlu iſplatijuſchahs. Tà ſchejeenes L. E. muiſchas krogòs, no Marta mehneſcha ſahkot, eeronahs ſchad un tad pa 3—4 wihreem, wiswairak iſ Kaunas gubernas, kas meklè darbu. Ilgi teem ſchè uſ darba dewejeem naw jagaida, ſewiſchki tagad, kur katris ſemkopis apgahdajahs ar wajadſigo darba ſpehku nahkoſchai waſarai. Algas teek dotas no 60—80 rubł. gadà; daſchadòs raſchojumòs un naudà lihgſtot, protams, eenahzeji ar' dabutu leelakas algas. Semkopji, kas ar eenahkuſcheem ſtrahdneekeem ſaimneekojuſchi jau pagahjuſchà gadà, iſſakahs, ka wini ir ar teem pilnigi apmeerinati. Tomehr tas maſums, kas ſchè no ahreenes peenahk, nekahdà wihſē neſpehj uſturet pretſwaru tam darba łauſchu daudſumam, kas aiſeet dſihwot uſ pilſehtahm un kas uſſahł ſcha waj tà weeglaki pelnitees, peemehram, kuptſchodamees, algadſchòs eedami, ja pat tumſibas darbus peekopdami un t. j. pr. Pee weena ari newaru atſtaht nepeeminejis kahdu jaunu maiſes pelnas ſaru, kas, kà leekahs ihſti pee mums ſahk uſplaukt. Runà no uſpirkteem leezeneekeem. Par ſcha amata peekopejeem ſadſihwē beeſchi ween dſird runajam — protams, ne klaji, wahrdu minot. Un ne ſchè ween, Bauſkas aprinka ſeemekreetrumòs, bet ari paſchà aprinka ſirdi — Bauſkà. Schos leezeneekus war itin weegli paſiht pee tam, ka wini gan ſin apleezinat weenu atgadijumu, tikai neatmin ne deenu, kad tas, ne weetu, kur tas notizis, daudſreiſ pat ne atgadijumu pawadoſchus apſtahkłus. Pehz notikuma deenas jautats, tahds leezeneeks mehdſ atteikt: „Kà lai es to ſaku — warbuht pehzak man par to ir ja-atbild.“ Schee wihri ſtrahdà kopà ar łaktu adwokateem, waj atrodahs pilnigi to rihzibà, kuri tad ar pirmo palihdſibu pee pagaſta teeſahm iſkaro jo ſpoſchas uſwaras, tas ir, kà tee paſchi mihł teikt, wed zauri wiswahrigakahs leetas. Taiſniba un eemihtneeku labakà dała ſtipri ween ſauz pehz aiſſardſibas pret „funkteneekeem“ un to iſpalihgeem. „Sauzeja balss.“

No Bauſkas apkahrtnes. Amerikas baloſchi jeb Bornsmindes wahrnas. Jau kopſch gadeem Bauſkas apkahrtnes birſtinàs eeronahs pawaſaròs melnajai wahrnai lihdſigi putni ar dſelteneem ſnahbureem. Wini atſchkirahs no ziteem mums paſihſtameem putneem zaur to, ka dſihwo nometnès pa wairak ſimteem kopà — weenà łokà ween war ſaſkaitit wairak ligſdas. Schee putni teek ſaukti par Bornsmindes wahrnahm tamdehł, ka wini minetahs muiſchas tuwumà parahdijuſchees. Daſchi ſauz tos ari par Amerikas baloſcheem. Melnee putni peedzen pee gahju putneem un ir pirmee, kas pawaſarim tuwojotees pee mums atzeło. Winu bariba paſtahw, eekams wehl nekas naw ſehts, no ſaħłu ſaknehm, ko tee ar ſnahburu no ſemes iſknahbj, ir maſà mehrà pee tam pławas apſkahdedami. Bet tam ſcheem putneem jo mihła bariba ir pawaſara laikà dehſtitee kartupeli. Beeſchi ween atgadahs, ka ſcho melno putnu nometnu tuwumà wiſi kartupeła tihrumi teek nopoſtiti. Weetejee eedſihwotaji gan wed pret ſcheem kaitigajeem putneem deeſgan ſihwu zihnu, winu ligſdas iſpoſtidami, tos ſchaudami, bet kà redſams, beſ ſekmehm. War nogiſt, ka wahrnu ſkaits arweenu peenemahs, tapat ari poſts, kuru tahs padara pee tihrumeem, top arweenu ſtipraki ſajuhtams. Bet netik ween pławahm un druwahm ſchee melnee putni ir kaitigi. Tas meſcha gabals, kura kokòs winas ſawas ligſdas uſſahł taiſit, ir maſ gabals nopoſtits, jo koki drihſ ween nokalſt. (? Red.)

— **Weſelibas ſtahwoklis.** Weſelibas ſinà mums ſchi ſeema bij loti labwehliga. Tiklab pee zilwekeem, kà pee lopeem nebij nekahdas ſehrgas pamanamas. Tapat no uguns-grehkeem netikam tik daudſ trauzeti, kà ſenakòs laikòs.

— **Jauns kurinamais materials.** Malkas dahrdſibas dehł daſchi no muhſu ſemtureem uſſahkuſchi leetot preekſch kurinaſchanas ſpałus. Kà kurinamais materials ſpałi iſdod peeteekoſchi daudſ karſtuma, ja tik ir tahda krahſne waj plihts, kas kreetni well. Pelnus no ſpałeem deretu iſleetot kà pławu mehſłoſchanas lihdſekli. —n—

Ponemonas ſaimneezibas ſkolà, kà eſam luhgti ſinot, eksamens buhs 20. Aprilī. Pehz eksamena eeſahkſees jaunais kurſus preekſch iſglihtotahm kahrtahm ar loti kreetneem ſpehkeem. Tapat peeteikſchanahs uſ wiſpahrigo mahzibu un ſewiſchkajeem arodeem. Adreſe: Baroneetei Budberg Ponemonà p. Bauſku.

No Dſchuhkſtes. Strahdneeku jautajums. Gribedami iſbehgt leeliſkajam ſtrahdneeku truhkumam, daſchi ſchejeenes ſemkopji mehgina eewest ſtrahdneekus no attahłakahm weetahm, ja pat kaiminu gubernahm. No Leiſcheem jau daſchi ſtrahdneeki eeweſti, kas ſche ſtrahdà un, kà dſird, it labi ſpehjot iſpildit ſchejeenes ſemkopju — ſaimneeku praſijumus. Neſen atkal diwi delegati branza no ſchejeenes lihdſ ſtrahdneekus Illukſtes aprinkì. Dabujami ſtrahdneeki tur eſot un proti par lehtaku naudu nekà ſche. Spehjigi puiſchi nahkot par 70 rbł. gadà, kamehr ſche pehdejà laikà makſà jau lihdſ 110 rbł. par brihwu uſtura. Zeła makſa jauſnemotees ſaimneekam. Illukſtes aprinki ſtrahdneeku netrukſtot. Redſeſim, waj lihgtee ſtrahdneeki eeradiſees. Wehtahm noteekot, ka lihgumus gan noſlehdſot, bet ſtrahdneeki nenahkot. No peedſihwojumeem ſinu, ka weetahm tahdi ſtrahdneeki, kas no zitureenes eeweſti, pehz kahda laika atſtahj darba deweju un pameſdami pat paſi, dodahs projam. Andr.

No Tukuma. Behdigs notikums. Tukuma pra gimnaſijas ſkolotajam L—wam ſchais deenàs pa peſchi nomira laulata draudſene un tahs nahu winam tà kehrahs pee ſirds, ka winſch ſaudej prahtu un tapa aiſwests uſ Rigas garà wahj eeſtahdi preekſch dſeedinaſchanas.

— Par ſchejeenes **Pahrtikas beedribas** darbibu waram ſinot, ka ta wehl roſigi rihkojahs, kas nerahda uſ tam, ka winas waditaji ſaprot leetu pa reiſi wadit. Beedribas weikalà prezes pahrdotas pagahjuſchà gadà par 72,566 rubłeem, kamehr gadà agrak tikai par 60,218 rubłeem. Atſkaitot daſchadas iſdewumus, ſkaidras pelnas bija atlizees 2460 rubł.

42 kap., no kuras summas 1693 rubki 45 kap. tapa ismaksati starp beedreem kà diwidends 7 % leelumà. Beedru skaits schimbrihscham 307. Waldè eewehleja pehdejà pilnà sapulzè schahdus kungus: Sierinu, Purinu, Blumbergi, Friedenbergi, Kalninu, Eisenbergi un Kleinhofu.

— No wairak pusehm dsird issakam schehloschanos, ka seemas sehja solot muhsu semkopjeem mas zeribas, eewehrojot nelabwehligo seemu un aukstu, slapjo pawasari.

— Tà ka schais deenâs jaw eesahkses tiltu buhwju darbi uz **Tukuma-Wentspils dselszela** lihnijas, tad teek peenemti wehl strahdneeki, it sewischki muhrneeki. Tiltu buhwju pahrsinatajs, zeku inscheneers K. Pusina k., Tukumà, ir ari darbu isdalitajs. Buhschot uz wisas lihnijas kahdas 80 tiltu buhwes. Ari dselszela sleedes teek jaw gar spraustu lihniju sawestas; sausakâs weetâs jaw eesahkta sleeschu likschana, kamehr slapjakâs tikai nodarbojahs ar dambju usmeschanu. Wairak weetâs uszeltas gar lihnijas malahm barakas, kurâs strahdneeki atrod mitekli, jo pilsehtâ naw wairs eespehjams atrast ruhmes leelà strahdneeku bara eeweetoschanai. B.

No Walles. Kartupeku sagli. Garnadschi, manidami, ka schopawasar kartupeli deesgan labà zenà, sahk apstaigat kartupeku dobes. Preeksch kahdahm trim nedekahm tee bija usmeklejuschi Dsihschku krodseneeka J. Starka, netahku no krogus, meschmalà atrodoschos kartupeku dobi, isnembami ij tahs wisus kartupekus, apmehram 40 puhru. Tad daschas deenas wehlaku tahds pats liktenis bijis Leel-Tentenu mahju saimneeka kartupekeem: Garnadschi, apmanidami, ka netahku no pirmà kartupeku dobehm atronahs wehl zitas tahdas, netaupijuschi puhles ari tahs atrakt un saturu isnemt. Isnemti ir wisi. Pehrz nu pawasara laikà preeksch wajadsibahm kartupekus!

— **Darba lauschu truhkums.** Kà katru gadu, tà ari schogad daschs kalps, puisis un meita saka lauka dsihwei ardeewas un aiseet uz pilsehtu dsihwot, „laimes" meklet. Bet waj wini to atradihs, tas ir zits jautajums. Daschi atkal nedereja pee saimneekeem, zeredami uz Rigas-Bauskas dselszeła buhwi, kas atnesihs leelu pelnu. Tamdehk dascham labam saimneekam truhkst peenahziga darba spehka. Un teem, kureem tahds ir, tas protams ir nedsirdeti sadahrdsinats.

— **Walles Bischkopibas Beedriba,** kas schi gada sahkumà sawu gaitu ussahka, sahk naigi ween rihkotees, noturedama sapulzes. Sapulzès notura preekschlasijumus peemehrigus drawneezibai un pahrspreesch par nahkoscheem kurseem. Kursus nolemts sarihkot sch. g. Junija mehnescha sahkumà. Kursu sarihkoschanai par labu Waldiba beedribu pabalsta ar simts rubk. Swanpuhtis.

No Wentspils. Prahwests F. K. Berndts †. Sakahs Zeturtdeenas wakarà schkihrahs no schihs pasaules, pehz ilgas, grutas zeeschanas Wentspils Latweeschu un Wahzu draudses mahzitajs Berndts, Piltenes prahwests. Nelaikis dsimis Jelgawà 1835. gadà. Tè wina tehws bija kesteris pee Jelgawas reformatu basnizas un dseedaschanas skolotajs pee Jelgawas gimnasijas. Nobeidsis Jelgawas gimnasiju, nelaikis aisgahja uz Jurjewu deewwahrdu sinibas studet. Pehz nobeigtahm studijahm nelaikis bija kahdu laiku mahju skolotajs un tika 1862. gadà eeswehtits par palihga mahzitaju pee Dobeles Wahzu draudses mahzitaja Lamberga. Nahkoschà gadà winsch ihsu laiku ispildija palihga mahzitaja weetu pee Dobeles Latweeschu draudses mahzitaja, Boka kunga un pahrgahja tad tani paschà gadà uz Wentspili, lai tur ispilditu patlaban miruschà Wentspils mahzitaja weetu. 1864. gadà nelaiki eeweda par Wentspils mahzitaju un tè nu winsch 34 gadi strahdaja ar mihlestibu un preeku pee sawu draudschu iskopschanas. — Par nelaiki un wina darbibu Wentspilè „Düna-Zeitunga" raksta schahdus siltus atsinibas un pateizibas wahrdus: „Labu laika sprihdi, wairak kà trihs gadu desmitus, nelaikis ar nenogurstoschu ustizibu un paschaisleegschanos strahdaja winam no ta Augstakà peeschkirtà tik grutà un plaschà darba laukà. Winsch bija taisnas dabas, newareja eeredset nekahdu nenoteiktu lozischanos nedz par kreisu, nedz par labu no tizibas zeła, un tapehz winsch aisween swehti tureja un aisween sawôs wahrdôs ar wisu sirdi un dwehseli zentahs leezinat par sawas tizibas swehtakahm mantahm: sawu Deewu, sawu tizibu un sawas muhschigahs zeribas pamatu. Redsedams, ka modra tizibas dsihwe war plaukt tikai tur, kur aisween nodibinahs dsilaku swehtôs rakstôs, winsch nerima ari studet deewwahrdu sinibas un ne reisi ween noschehloja, ka Wentspilè, kà jau nomales pilsehtà, nebija eespehjams wina amata brahkeem jo beeschi pulzetees, lai ismainitu tur sawas domas un tà stiprinatu weens otru garigà sapraschanà un dsihwè. Ari zitadà sinà Wentspilneeki jo sahpigi manihs robu, kas wineem zaur nelaika aissaukschanu radees wispahrigà dsihwè. Nelaikis allasch pulzinajis Wentspils eedsihwotajus sawà weesmihligà namà un ar preeku ir raudsijis dot no sawas pilnahs sirds, kas pee wina pehz padoma un palihga greesahs. Tikko 63 gadu wezam winam wajadseja paklausit ta Kunga balsij, kad winsch jau bija raudsijees pehz kahda jaunaka palihga, lai tas winam palihdsetu kopigi nest amata gruhtumus un peenahkumus, lai waretu wehl strahdat par swehtibu sawejeem un sawai draudsei. Tagad ir apstahjusi pukstet sirds, kas silti juta un weenlihdsigi ruhpejahs par augsteem un semeem; 8. Aprilì pawadijam uz pehdejo dusu mihku mahzitaju — draudsei, mihlestibas pilnu laulatu draugu un tehwu — peederigeem, draudsigu sirdi — draugeem. Noskumuschi stahw pee wina kapa wina peederigi, draugi un amata brahli un tee wehl ilgi glabahs mihkà peeminà nelaiki paschu un wina darba augłus.

No Ruzawas. Nelaimes atgadijums. Leelahs Peektdeenas wakarà daschi swejneeki no schejeenes juhrmalneekeem isbrauza juhrà uz menzu un rengu sweju. Tomehr schahdam, swehtdeenas laikà ussahktam darbam, kà jau daschdeen, tà ari schoreis nebija nekahdas teizamas sekmes — tikai liktes un nelaimes. Proti, stipris ahsenis — deenwidusrihta wehjsch — drihsi sazehlahs un dsina swejneeku laiwas sawà walà pa satrakotahm juhras bangahm. Sestdeenas pawakarè swejneeki, nopuhlejuschees un nogurusschi bes gala, sasneedsa krantu Leepajas deenwidus pusè. Malà nahkot, weena laiwa ar trihs swejneekeem tapa no bangahm apzirsta, tà ka wisi trihs eekschà sehdetaji sabira juhrà. Daschi no Leepajas juhrmalas swejneekeem apkrituscho laiwu pamanijuschi, dewahs slihkoneem palihgà. Bet tà ka laiwa bija apgahsusehs wairak nekà wersti nost no malas un palihgà brauzejeem zihnischanahs ar wilneem bija jo gruhta, tad slihkoneem nahzahs labu brihdi uz apkrituschahs laiwas dibena turetees. Diwi ari teescham noturejahs, lihds peenahza glahbeju laiwa, kamehr treschais aukstajà uhdenì gan bija laikam sastindsis un tà, nespehjot uz laiwas dibena wairs noturetees, tizis no wilneem eeskalots dsilumà. Noslihkuschais atstahj seewu ar peezeem behrneem. Gana wisai behdigi swehtki pakalpalizejeem peederigeem. N.

No Leel-Eseres. Noseedsigas negehlibas. Lasitaji warbuht wehl atminesees, ka pagahjuschà wasarà schejeenes Illmanu-Planizu mahju saimneekeem kahdà nakti sihdams behrns tapa no gulama kambara issagts un eemests akà, kur otrà rihtà tapa atrasts noslihzis. Tà ka ahra-burwis bijuschas no eekschas aisbultetas un tà tad no ahra nekam nebijis eespehjams istabà eekluht, tad aisdomas krita uz pascheem mahjeneekeem, starp kureem wainigo tomehr newareja atrast un beidsot sahka pat domat, ka starp mahjeneekeem buhschot warbuht kahds garà pawahjsch, kursch tad kahdà nesamanas brihdi buhschot behrnu eemetis akà. Tomehr pehzgalà ari schahda wehroschana israhdijahs par maldigu, jo pehz tam, kad ismekleschana neko nepanahza, sahka schad un tad saimneekeem nosust daschadas leetas un trauki, kurus wehlaki wisus atrada akas dibenà eemestus. Ilgi saimneeks newareja meteju peenahkt, kamehr beidsot peekehra kahdu nakti pee schi darba ganu meiteni. Tomehr nekahdu skaidribu no meitenes newar wehl isdabut: kalab wina metusi leetas un traukus akà un kas winu uz tam usskubinajis. No behrna noslihzinaschanas meitene sakotees ne neeka nesinot. Wisai sihmigs schinì noslehpumainajà leetà wehl tas, ka „wezà saimneeze" koti neeeredsot tagadejo saimneezi un labpraht tai spihtejot . . . E.

Pahrdoschanas wairaksolischanà.

Jelgawas apgabala teesà pahrdos: 22. Aprilì Kahrła Apała no Ahnes muischas atschkirtas „Wehrpu" (Apała) mahjas, Tetelmindes pagastà, Dobeles aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 780 rubk.

Jaunjelgawas-Ilukstes meera-teesneschu sapulzes sahlè, Jehkabschtatè, pahrdos: 1) 22. Augustà Kahrła Preekuła „Putrinischku № 5" mahjas, Koplanas pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1100 rubk. 2) 22. Augustà muischneeka Adama Reuta „Schakelischku" mahjas, Demenes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 4300 rubl. 3) 22. Augustà barona Artura von Engelhardta „Smilschnischku № 47" mahjas, Kurzumuischas pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1906 rubl. 4) 22. Augustà barona von Engelhardta „Nagaunischku № 21" mahjas, Kurzumuischas pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1399 rubl. 5) 22. Augustà muischneeka Gabrieła Bitschkowska „Schibuzi" mahjas, Demenes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1500 rubl. 6) 22. Augustà pilsona Lasara Isnowa „Alekfandrowku" mahjas, Kurzumuischas pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1258 rubl. 7) 22. Augustà barona von Engelhardta „Smilschnischku № 46" mahjas, Kurzumuischas pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1601 rubl. 8) 22. Augustà Luisei von Oettingen peederigas „Kilischku № 19" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1303 rubl. 9) 22. Augustà Luisei von Oettingen peederigas „Dulkinu № 50 un 51" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 2800 rubl. 10) 22. Augustà Georga von Ottingena „Kuptschanu № 67" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1313 rubl. 11) 22. Augustà Georga von Oettingena „Laurischku № 32 un 33" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 2025 rubl. 12) 22. Augustà Georga von Oettingena „Labutu № 34" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1713 rubl. 13) 22. Augustà Georga von Oettingena „Semischku № 35" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1200 rubl. 14) 22. Augustà Georga von Oettingena „Paberschinu № 31" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1506 rubl. 15) 22. Augustà Luisei von Oettingen peederigas „Pabaliniu № 58" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1822 rubl. 16) 22. Augustà Georga von Oettingena „Paberschinu № 30" mahjas, Kalkunes pagastà, Ilukstes aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 1417 rubl. 17) 26. Augustà semneeka Jorga Tschakanowska „Reekstinu № 104" mahjas, Neretas pagastà, Jaunjelgawas aprinkì. Mahjas wehrtetas uz 500 rubl.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizà no 15. lihds 22. Aprilim. Swehtdeen, 19. Aprilì: 1) Lauku draudsè deewkalp. pulkst. 9 no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudsè deewgaldn. pulkst. 7 no rihta; deewkalp. pulkst. 2 pehz pusd.; spred. mahz. Reinhards. — Lauku draudsè ussaukti: Augusts Teodors ar Katrihni Dambis; Klements Schirewitzs ar Liseti Rapa; Kristaps Heisters ar Liseti Freiman; Jugus Rublis ar Lihsi Kahrklin; Janis Wahrna ar Minnu Grenzberg; Roberts Kruhminsch ar Lihsi Paulewiz; mirušchi: Lisete Waldhauer, 55 g. w.; Lawise Brihwneek, 63 g. w. — Pilsehtas draudsè ussaukti: Jehkabs Bruhwers ar Kati Mariju Lankowsky; Gederts Lindemans ar Greetu Tauman; Ansis Stefenhagens ar Annu Kozin; mirušchi: Martinsch Jordans, 70 g. w.; Karlis Woldemars Helmans, 2½ g. w.; Ansis Eduards Feldmans, 2½ m. w.; Anna Lidia Bolman, 7 m. w.; Karlis Bergfelds, 70 g. w.; Krischjahns Paraschs, 67 g. w.

Pilsehtas draudsè dahwanu eenahzis: preeksch jaunahs basnizas — 13 r. 20 k.; preeksch misiones — 2 r.; preeksch palihdsibas lahdes — 1 r.

Jaunahs Latweeschu basnizas leetà „Mit. Ztg." sneedz schahdu usaizinajumu:

Ihpaschi schini gawena un Leeldeenu laikà ikweens kristigs zilweks jo gaischi sajuht, kahda leela swehtiba nahk no deewanama apmekleschanas. Tadehk gauschi par to janoskumst, ka leelai dałai muhsu lihdseedsihwotaju naw eespehjams, atspirdsinatees zaur sludinato deewawahrdu, jo apmehram 13,000 dwehseku leelà Latweeschu pilsehtas draudse war tikai pehzpusdeenâs pulzetees ne wisai leelajà Annas basnizà, pee kam ari tikai masakà dała tur war atrast weetu un teem, kas nahk drusziņ wehlaku, ar noskumuschu sirdi jagreeschahs atpakał.

Droschi ween jau daudseem buhs radusehs wehleschanahs, ari no sawas puses peepalihdset scho leelo truhkumu nowehrst, un tadehk es zeru, ka schahds muhsu preekschlikums atradihs daudz sirdìs atbalsu.

Muhsu pilsehtas eedsihwotaju leelakajai dałai ir maksajams ihres nodoklis, pee kam maksa isnahk daschada pehz katra mantibas un eenehmumeem. Waj nu nebuhtu eespehjams, tik pat daudz, zik mehs katrs maksajam ihres nodokłu par saweem dsihwokłeem, sneegt schogad ari preeksch Latweeschu basnizas buhwes?

Latweeschu pilsehtas draudsei truhkst spehjas, ar paschas spehkeem ween drihsà laikà uszelt sew beewanamu. Tadehk jo wairak ir wisu Jelgawas eedsihwotaju peenahkums, sneegt palihdsigu roku, lai taisni nabagakajeem lihdseedsihwotajeem taptu eespehjams, swehtdeenâs un swehtku deenâs Deewa namà smeltees spehku un eepreezinaschanu sawà gruhtajà dsihwè.

Tadehk wisi, kas lihdz ar mums wehlahs nowehrst muhsu widû pastahwoscho leelo garigo truhkumu, top sirsnigi luhgti, lai wini paschi sew usliktu mineto nodokli un atnestu sawas bahwanas preeksch otras Latweeschu basnizas buhwes muhsu pilsehtà. Apakschà parakstijuschees un Jelgawas laikrakstu redakzijas eemaksas labpraht nems pretim. Saprotams, ka ari paschas masakahs bahwanas tiks ar pateizibu peenemtas. Laikraksti par bahwanu eenahkschanu sinos un bahwanas tiks preeksch minetà mehrka eemaksatas Jelgawas Apgabala Komitejai no Ewang. luteru Palihdsibas kases.

Max v. der Ropp. J. Reinhards,
Jelg. Latw. pilsd. dr. mahz.

Jelgawà, Klusajà nedelà 1898. g.

Jaunajai Jelgawas Latweeschu basnizai par labu islaistas pahrdoschanà glihtas bildes no tagadejahs Latweeschu basnizas. Bildes maksà 25 kap. gabalà un dabujamas Steffenhagena drukatawas kantori un „Latweeschu Awischu" redakzijà, Sakajà eelà № 2. Jazer, ka tiklab pilsehtas, kà lauku draudses lozekli leelà skaità steigsees sawas mahjas puschkot ar scho jauko peeminas sihmi un tà turklaht atnesihs sawu artawinu preeksch tik nepeezeeschamahs otras basnizas buhwes.

Jelgawas Latweeschu beedribas teatri pirmà Leeldeenas swehtku deenà, 5. Aprilì swineja schihs beedribas akteeris Roberts Weidemanis atwadischanahs benefizi. Par panahkumeem un nopelneem, ko Weidemana kgs eeguwis uz skatuwes wairak gadus schè darbodamees, leezina tas, ka nepagahja neweena israhde paschu mahjàs, nedz sarihkojumi ahrpus tahs, kur winsch nebuhtu jo dsihwi peedalijees, ispildijis kahdu no leelakajahm lomahm, ispelnijees atsinibu un peekrischanu no publikas, eemantojis zeenitajus un labwehlus. Pilnum pilnà sahle skatitaju, pasneegtee dahwinajumi un laimes wehlejumi, skałà roku plaukschkinaschana leezinaja to paschu wina benefiz-israhdè. Wairakreiz winu senak redsejam kà isweizigu akteeri augłotaju, sihkstułu, padsihwojuschu mihletaju un komiku lomâs, schodeen jautrajà joku lugà „Miljona dehl" studenta Rotmana lomà wina darbs grosijahs wiswairak ap schihs lomas jozigo pusi, kas winam jo labi isdewahs. Ziti leelako lomu tehlotaji: Eduards Leepinsch, Kristaps Jaunsemis, Paula Brihwneek, Emilija Puhpol un Trimpus ispildija sawus usdewumus labi, isnemot Jahni Zerinu. Schim pehdejam wajadseja buht weenai no lugas galwenahm personahm, bet zaur nepeeteekoschu spehli winsch palika pawisam nomalà. Wisa wina istureschanahs — wiswairak skatà, kur winsch atwadahs no saweem beedreem — bija pahrak stihwa, runa — weenmuliga, waibsti nekad nesawilkahs ne uz preekeem, ne uz behdahm. Masas lomas bij Glumkaulim (Wehsmina kgam), nama ihpaschneekam Sakitim (Dreimana kgam), bet wineem abeem laba deklamazija un brihwa kusteschanahs. Pateiziga ir wismasakà loma, ja winu mahk pareisi saprast un attehlot, kà peemehram Sehrone Wihtol kdses un Augusts Preede Krabenstrekera lomà. — Kopeespaids, zik nu jau no joku lugas war prasit, bija labs. Dseedaschanas gabalu bija labi daudz, bet ispilditi tee tika pawirschi gandrihz bez isnehmuma. G.-S.

Uguns-grehki. Treschdeen 1. Aprilì pulksten puszet 9 wakarà iszehlahs atkal aiz nesinameem eemesleem ugunsgrehks Leelajà eelà Reichmana grunts-ihpaschumà. Ceprecekschejais uguns-grehks minetà gruntsgabalà bija iszehlees swehtdeen 22. Martà pulksten 9 wakarà, kur tapat aiz nesinameem eemesleem bija aisdeguschahs sehłà tirgotajam F. peederoschas kastes un nama seena, bet uguns toreiz tikuse pee laika no minetà tirgona apkalpotajeem pamanita un apdsehsta. Skahdes toreiz notizis tikai par 3 rubleem. Schini reisè uguns bija iszehlusees minetà nama sehtà kahdà prahwà peekrautà spihkeri, no kureenes ta ahtri isplatijahs uz blakam stahwoscho trisstahwa koka namu, kurà atradahs diwas drehbju un sihkleetu pahrdotawas, weena trauku un tapetu un weena ehdamo leetu pahrdotawa. Kaut gan ahtrumà atsteidsahs uguns-dsehsejs un ar wisu sparu stahjahs pee dsehschanas darba, tad tomehr teem neisdewahs uguni drihsumà sawaldit un ta pehz stundas pahrnehma wisu nama augschejo stahwu. Abas twaika maschinas un wisas rokas sprizes strahdaja ar leelu weiklumu un tikai pehz pusnakts isdewahs uguni sawaldit un apkahrtejeem nameem draudoschahs breesmas nowehrst. Twaika sprize Pasta eelà strahdaja wehl lihdz zetortdeenas pusdeenai un rokas sprizes lihdz peektdeenas pusdeenai, aisdeguschahs mantas apdsehschot. Ari Nefadomowa gruntsgabalà nodedsis weenas eedsihwojamas ehkas wirsstahws un skahdes par to esot wairak tuhkstoschu rubku. R. namà notikuscho skahdi rehkina lihdz 115,000 rubleem. Pats nams kà ari apskahdeto tirgotaju prezes esot wisas apdroschinatas. Beidsot der peeminet, ka minetais nams ihsà laikà jau trescho reisi tizis no uguns-grehka peemeklets. — Peektdeen 3. Aprilì ap pulksten 12 pusnakti bija atkal aiz nesinameem eemesleem iszehlees uguns-grehks netahlu no Esara wahrteem, Walles eelà, Beutera namà. Teitan uguns bija iszehlusees stuhra koka namà un drihsà laikà aisnehmuse ari otru blakam stahwoscho namu; bet ugunsdsehsejeem drihsumà atsteidsotees laimejahs uguni sawaldit un pehz stundas pawisam nodsehst, tà ka eewehrojami apskahdeti ir abju namu jumti un wirsstahwi. Apdeguschahs ehkas bijuschas apdroschinatas par 12,000 rubleem un istabas leetas par 2500 rubleem; skahdes pee eedsihwojamahm ehkahm esot apmehram par 2000 rubleem. Deemschehl no uguns-grehka peemekletà namà dsihwojuschas wairak masturigas dsimtas, kas wisu sawu mantibu pasaudejuschas un tagad peespeestas, pee lihdseemihtneekeem palihdsibu luhgtees. Domajams, ka starp schejeeneescheem atradisees dewigas rokas, kas apdeguschajeem behdu laikà labprahtigi no schihs klismas ispalihdsehs. — Pirmdeen 6. Aprilì ap pulksten 7 wakarà Marijas eelà № 22 Hirscha Hosijas gruntsgabalà ar launu noluhku tizis aisdedsinats kahds malkas stałła pamata bałkis. Bet tà ka uguns tikuse no minetà nama eemihtneekeem drihsumà pamanita un ari apdsehsta, tad skahde esot notikuse tikai par dascheem rubleem. Pakalmeklescha pehz uguns peelizeja esot eesahkta. —r—

Sahdsibas. Swehtdeen 29. Martà Kangihseru eelà № 22 dsihwojoschai pilsonei Emilijai Fr., kamehr wina no sawa dsihwokła starp pulksten 5 un 8 wakarà aisgahjuse projam, kahds garnadsis ar pakaltaisitu atslehgu dsihwokli atslehdsis un is tureenes issadsis daschadas selta un sudraba leetas un weschu, wehrtibà par 97 rbl. 50 kap. — Nakti uz 30. Martu pee Grihwas schosejas Rahtskrogù kahds garnadsis, isspeesdams ruhti, atkrampejis logu un pa to eekahpdams krogus istabà krogerim no galda nosadsis diwas galddrahnas un prahwu feenas speegeli; skahdes esot par 12 rubleem. — Zetortdeen 2. Aprilì ap pulksten 4 no rihta tika Osolmuischas semneekam Janim J., kamehr tas gahja pa Upes eelu, no kahda blakamgahjeja is swahrka kabatas issagta peesihmju grahmatina ar daschadeem papihreem, starp kureem bijuschi 10 rublu papihra naudas. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krihtot uz Wormes semneeku H. K.; grahmatina bez naudas pahris stundu wehlak tikuse uz eelas atrasta un ihpaschneekam atdota. — Nakti uz 5. Aprilì Esara eelà № 26 dsihwojoscham otras gildes tirgonim Sch. tika is wina Wezajà eelà № 10 atronoschahs aisslehgtahs materialpretschu pahrdotawas, kuru kahds garnadsis ar pakaltaisitu atslehgu atslehdsis un atraudams schuhplahdi, issadsis 18 rubkus. — Swehtdeen 5. Aprilì starp pulksten 7 un 8 wakarà Esara eelà № 18 dsihwojoscham Platones semneekam Adolfam A., kamehr tas no sawa dsihwokła uz ihsu laiku aisgahjis projam, ar pakaltaisitu atslehgu atmuhkets istabà skapis un no ta issagti 50 rubli. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krihtot uz kahdu no wina radeneekeem, kas no ta laika esot paslehpees. —.—

Ahtra nahwe. Treschdeen 8. Aprilì ap pulksten 9 no rihta Kangihseru eelà peepeschi nomiris, suhrmani brauzot, schejeenes eemihtneeks Jahnis Reinboldts, 50 gadu wezumà. Tas sweiks un wesels minetà deenà atnahzis L. bodè, kur gribejis isdarit daschadus eepirkumus; bet tè tam palizis slikti ap sirdi un tas bodì uz grihdu tuhlit sakimis. No tureenes to eezehluschi suhrmani un gribejuschi pahrwest uz mahjahm, bet tas brauzot islaidis garu. Peesauktais ahrsts isteizees, ka nahwe zehlusees zaur sirdstreeku. —e—

Pulksteņu pahrdeweji. Jo leelska ir kabatas pulksteņu peedahwaschana uz Jelgawas krahmju un pahrtikas tirgeem, sewischki pehz tirgus laika beigahm. Tà scho rindinu usrakstitajam, pahreemot par mineteem tirgeem, tika peesoliti un rahditi no daschadahm personahm (to starpà bij diwi pusmuhscha feeweetes) 20 pulksteni un 1 selta gredsens. Tiklihdz bija weena pulksteni, pilnà balsì runadams, aiz kahda eemesla isbrahkejis, tuhdal uz otra soła bij zits pahrdewejs klaht un teiza: „Man ar ir labs pulksteņs — perzeet no manim — lehti atdoschu — par 3 rubl." Leelakà dała bij pateesi labi pulksteni un tika peesoliti par peekidaku no winu ihstahs wehrtibas. Peesolitaji pehz isskatas ir pa leelakai dalai schaubigi kautini un jadoma, ka wini pulksteņus nelikumigà zełà eeguwuschi. Eewehroju, ka wifeem wineem bij paschdarinatas, puswilainas, nodriskuschas drehbes mugurà, isnemot weenu feeweeti un trihs wihreeschus, kuri bij tehrpuschees pilsehtneeku uswalkôs. Waj tee ar noluhku tahdâs drehbès gehrbuschees, lai modinatu lauzeneekôs ustizibu — kas to lai issin. No sawas puses ne-eewehletu wis eebrauzejeem, ar kabatas pulksteņu peedahwatajeem nopeetnâs darischanâs eelaistees. K.

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Madridè, 23. (11.) Aprilì. Sino, ka Spahneeschu kara kugeem bijis eespehjams wakar kaperet diwus Amerikanu kugus, bet tee to nedarijuschi, negribedami pahrkahpt starptautiskos likumus, jo karsch neesot peeteikts. Amerika schos likumus ne-eewehrojot.

Madridè, 23. (11.) Aprilì. Eewehrojot, ka wisu politisko partiju wadoni isteizahs liberalai ministerijai par labu, kehnineene-pawaldone dahwà Sagastam no jauna sawu ustizibu un usdod winam waldibas darbu turpmaku wadischanu. Ministru krihse nowehrsta.

Hawanà, 22. (10.) Aprilì. Tauta sarihkoja generalgubernatora Blanko pils preekschà leelisku demonstraziju. Generalis Blanko isnahza uz balkona un runaja patriotiskus wahrdus, sazidams, ka meers jau bijis nodroschinats, kad beskaunigahs Sabeedrotahs Walstis sarihkojuschas jaunus fareschgijumus. Beigâs generalis Blanko jautaja: „Waj swehrat, ka nodosees pehdejo asins pileenu, aisstahwot tehwijas godu?" uz ko tauta atbildeja ar wairakkahrtigu „„Ja!"" — „Morro pils preekschà guł Jenkiju (Seemeł-Amerikanu palame) eskadre un uz schihs pils pliwinahs Spahnijas karogs. Waj Juhs" — tà generalis Blanko jautaja tahłak — „uslausees, ka schis karogs teek apgahnits?" Tauta atbildeja: „„Nè, Nè!"" Nu Blanko usfauza lauschu baram: „Tad pee eerotscheem, Spahneeschi!"

Hawanà, 24. (12.) Aprilì. No Morro zeetokschna tika schauts uz Amerikanu kara kugeem, tomehr nekahdu kaiti neisdarot. No kugeem netika ar schahweeneem atbildets.

Waschingtonà, 23. (11.) Aprilì. Mak-Kinlejs esot pee dascheem senatoreem apjautajees, kà wini isturetos pret Hawai salu peeweenoschanu Sabeedrotahm Walstim, kura tapat kà Filipinu salu peeweenoschana usskatama par wajadsigu kara rihzibu. — Is Honolulo sino, ka tur ispaustas walodas, tureenes Amerikanu admiralis dabujis pawehli, eenemt Sendwitschu salas.

Waschingtonà, 23. (11.) Aprilì. Presidents Mak-Kinlejs islaidis usaizinajumu, lai 125,000 sawwalneeki eestahjahs aktiwà kara deenastà. Schermana atlaischana no amata usskatama par isschkirtu leetu. Wina pehznahzejs buhschot wina palihgs Dejs. Kreifers „Newyork" schahwis neween uz twaikoni „Pedro", bet ari kahdu zitu tirdsneezibas kugi un to apturejis. Kad israhdijahs, ka kugis ir Wahzu, to palaida atkal walà.

Waschingtonà, 23. (11.) Aprilì. Tautas weetneeku namà sinoja kara komisijas preekschneeks, ka generalis Meils nodomajis eet uz Kuhbas malà, zik drihz tas buhs isdarams. Sawwalneeku armijas sarihkoschanai buhschot wajadsigas 6—8 nedelas. — Mak-Kinlejs pirmdeen peesuhtihs kongresam wehstijumu, kurà prasa pehz formalas kara peeteikschanas Spahnijai. Prasijums teek pamatots uz tam, ka Spahnija zaur sawu istureschanos saktiski peeteikusi karu.

Ki-Westà, 24. (12.) Aprilì. Amerikanu flote pee Kuhbas dalijusees diwàs dałàs. Diwas leelgaballaiwas aisbraukuschas uz reetrumeem, diwi monitori, weens kreifers un diwas leelgaballaiwas uz austrumeem. Ziti kugi aplenz Hawannu.

Nu-Jorkà, 24. (12.) Aprilì. Wairakâs Amerikaneeschu ostâs isliktas mihnas. Kurâs, naw sinams. Tahs tomehr tà liktas, ka winas newar kaitet draudsigu walstsu kugeem.

Hongkongà, 24. (12.) Aprilì. No schejeenes isgahja kara kugi ar aissehgeletahm pawehlehm. Diwi ziti Amerikas kara kugi gaidija uz Amerikas konsula eeraschanos is Manilas un tad sekos ziteem kugeem. Weetejahs eestahdes aisleeguschas Angłu pawalstneekeem karu wedejahm tautahm eet palihgà.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Mersragzeems, kapt. Damberg, no Mazaganas, Morocco, braukdams, 1. Aprilî nonahzis Aberdeenâ. Grangemouthâ nonahkuschi 2. Aprilî Concordia, kapt. Jendse, Upesgrihwe, kapt. Leepa, 17. Martâ un Berthold, kapt. Zihruls, 5. Martâ no Leepajas isbraukdami. Jacob Maria, kapt. Purinsch, no 30. Marta atrodas zelâ no Klaipehdas uf Londonu. Heinrich Catharina, kapt. Strautneeks, no Hartlepooles uf Leepaju braukdams, 1. Aprilî gahjis Elsenerei garam. Noas, kapt. Legsdinsch, 15. Janw. no Lagunas, Amerikâ, uf Hamburgu isbraukdams, 1. Aprilî atstahjis Falmouthu. Mareus, kapt. Behrsinsch, 3. Martâ Leepaju atstahdams, 1. Aprilî nonahzis South Alloâ. Anna Olga, kapt. Matusals, no Leepajas uf Bonefu braukdams, 30. Martâ metis enkuru uf Elseneres reida. Martha Maria, kapt. Muischuls, 13. Martâ atstahjis Kinastonu, Jamaikâ, uf Europu nahkdams. Lembit, kapt. Birks, no Moniego Bay braukdams, 9. Martâ nonahzis Falmouthâ, Jamaikas falâ, eenemt lahdinu uf Europu. Lucinde, kapt. Rusmans, zelâ no Larnocas, Zipres falâ, ar jahnu maises lahdinu uf Bristolu, kâ no Gibraltara wehsta 29. Martâ, metis enkuru pee Torre Molinos; 26. Martâ kugis kehris klinti pee Torre Molinos stuhra un apsskahdejis sawu stuhri. 1. Aprilî kugis eewests Gibraltarâ un tas dod uhdena 7 zollus par stundu; ahdinsch neesot maitats, bet tomehr winu wajadseschot laikam istraut, kuga islaboschanas dehl. Martinsons, kapt. Martinsons, no Mobiles 29. Janw. isbraukdams, 28. Martâ nonahzis Wisbechâ. Wilhelm, kapt. Weidemans, un Tehwija, kapt. Martinsons, 5. Martâ no Fowey iseedami, 26. Martâ nonahkuschi Stettinê. Capella, kapt. Kregers, no Harlingenes braukdams, 27. Martâ sasneedsis Blythi. Catharina, kapt. Tschaksie, 5. Aprilî posts no Friedrikshaldes uf Newkastli. Janis, kapt. Apse, 17. Martâ no Danzigas isbraukdams, 7. Aprilî sasneedsis Banffu. Emma, kapt. Augusts, 6. Aprilî isgahjis no Midlesbro uf Waidegabu, Baltajâ juhrâ. Zwei Carl, kapt. Kalninsch, no Halmstades isbraukdams, 6. Aprilî nonahzis Schieldhê. Noas, kapt. Legsdinsch, no Lagunas 15. Janw. iseedams, 8. Aprilî sasneedsis Hamburgu. Linda, kapt. Dambe, 29. Martâ atstahjis Bonu, Alschirâ, uf Rigu nahkdams. Julia Maria, kapt. Gertners, no Stettines isbraukdams, 5. Aprilî eegahjis Kingslynâ. Wilhelm, kapt. Moritz, 2. Aprilî atstahjis Klaipehdu, uf Firth of Forthu dodamees. Seedonis, kapt. Martinsons, 26. Febr. Fredrikshaldu atstahdams, 23. Martâ nonahzis Port Talbotâ. Masirbe, kapt. Jordans, zelâ no Leepajas uf St. Malo. Aldebaran, kapt. Losmans, 2. Aprilî posts no Gothenburgas uf Bidefordu. Galbis, kapt. Welinsch, 9. Febr. Newportu atstahdams, 13. Martâ sasneedsis Demeraru, no kureenes ees uf Mobili, Alabamâ. Hans, kapt. Tenisons, 2. Aprilî isgahjis no Sunderlandes uf Midlesbro un Pernawu. Lilly, kapt. Leelmesche, no Leepajas 31. Martâ iseedams, 7. Aprilî nonahzis Delfzylê. Jrbia, kapt. Reinwalds, 3. Aprilî posts no Colbergas uf Stettini un Rouenu. Zelotajs, kapt. Jakobsons, 4. Aprilî isgahjis no Wentspils uf Londonu. Aurora, kapt. Matusals, 4. Aprilî isgahjis no Rigas uf Sunderlandi. Ans, kapt. Puhlinsch, 1. Martâ atstahjis Santos, Brasilijâ, uf Barbados, Wak.-Indijâ, eedams. (B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 11. Aprilî. Labibas tirgû zenas arweenu zelahs. Apgrosijumi masi. Rudsi, 120 mahrzinu smagi, maksaja 88—90 kap. pudâ. Kweeschi, Kreewu, 128 mahrz. smagi, maksaja 125—130 kap. pudâ. Meeschi, schahweti, 100 mahrz. smagi, maksaja 73 kap. pudâ, Kreewu, 110 mahrz. smagi, 87 kap. pudâ. Ausas, Kreewu, labakahs sortes, maksaja 90—100 kap. pudâ, schahwetas, pehz labuma, 75—82 kap. pudâ. Linsehklas, weenkahrschahs, maksaja 122—125 kap. pudâ, stepju sehklas 135 kap. pudâ. Kanepju sehklas, schahwetas, maksaja 135 kap. pudâ.

Leepajâ, 13. Aprilî. Rudsi, 120 mahrz. smagi, maksaja 90—91 kap. pudâ. Ausas, pehz sugahm un labuma, 90—102 kap. pudâ. Meeschi 75—83 kap. pudâ. Sirni 89—90 kap. pudâ. Kweeschi 128—137 kap. pudâ. Klijas 63—71 kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

P. L. P—ôs. Pateizamees par Juhsu laipnibu. Par pastmarku krahschanu un isleetoschanu muhsu ekspedizija solijusehs sneegt plaschakas sinas; tadehl luhdsam pazeestees. — **A. K. Ds—â.** Nebij swarigs. — **Jautatajeem.** Tos zeen. lasitajus, kas pee mums greeschahs pehz padomeem teesu leetâs, laipni luhdsam, ikreis usdot sawa awischu eksemplara nummuru. — **M. Emb. N—â.** Juhs uf saweem jautajumeem waretu paschi atbildet, jo wini wisai weenkahrschi. Kadehl lai pagasta wezakajs newaretu wajadsigahs prezes nemt if sawas bodes? Ja dahwinatâ nauda pagasta wezakajam nodota isleetoschanai, tad winsch ar to ari war pehz sawas apsinas rihkotees. —

Isdewejs un atbildigais redaktors: **Dr. A. Bielenstein.**
Redaktors: **J. Weissmanis.**

Дозволено цензурою. Рига, 13-го Апрѣля 1898 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Augstu laimi!
Immerreich kdsei
Immerreich kgm,
kâ faderinateem,
wehlê **M. H.**, Wadakfê.

Dobelê.
Sawu dsihwokli pahrmainijis, dsihwoju tagad **Treiguta kga jaunajâ namâ** un **peenemu**
flimneekus katru deenu.
Dr. E. Londenberg.

Sobnahrsts
O. Zinowsky
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 8 peenem sobu flimneekus no pulkst. **9—1** un **3—5.**

No 11. aprila sch. g. atwehru
notara kantori **Jaunjelgawâ.**
Notars A. Meike.

No 15. Maija sch. g. sahkot apmetischos Salazgrihwâ kâ
wezmahte
uf dsihwi.
Wilhelmine Kuschinsky.

Laukfaimneeks
tuhlin wajadsigs
preeksch lahdas muischas **Wiborgas gubernâ.** Pagehr **strahdigu, ustizamu semneeku** ar wajadsigam **skolas sinibam, apprezetu,** bet bes maseem behrneem. Tam jaapnemâs maso saimneezibu pazelt uf augstaku pakahpeenu, pats nebrihdsi atrautees no nekahda darba. Winam japrot **wahzu** jeb **kreewu waloda,** jasin apeetees ar **mahkfligeem mehsleem** un **lopu ehdamâ audseschanu.** Seewai pamatigi japrot **lopu baroschana** un **kopschana,** ari **wahrit** un **weschu masgat.**
Alga abeem **25** rubl. par mehnesi; bes tam brihws dsihwoklis, malka, apgaismoschana un, pehz saimneezibas gada notezeschanas, 5 proz. no tihras peinas.
Tuwakas sinas ar apleezibam par lihdschinigo darbibu un usweschanos waj ari personigu eeraschanos luhdsu
Aug. Deubners, Sw. Peterburgâ,
B. Морская 12.
Latweeschu grahmatu lehgeris.
Apstelleschana uf latweeschu laikraksteem.

Luhdsu eewehrot:
Darba spehzigam saimem, ar peeauguscheem behrneem, teek peedahwatas
rentes weetas
Usas gubernâ, daschadâ leelumâ, no 5—50 dsetinam. — Seme ⅔ daksas jau apstrahdata un ⅓ daka apaugusc ar reteem kruhmeem, kur wehl ir daba wezu zelmu. Aramâ seme un plawas — dsila meliseme pee uhdens un loti augliga. Wisus raschojumus war orweenu par peeteekoschu maksu pahrdot. Wehl ir swabadas: meschasargu, bischkopja un daschadas amatneeku weetas. Tuwakas sinas zaur rakstu un personigi: черезъ городъ Стерлитамакъ, Уфимской губ., въ контору Петровскаго имѣнія.

Pirmâs sortes
sehklas ausas
pahrdod **daudsumâ** un **masumâ** par lehtu zenu **Eliastams,** Jelgawâ, pee Annas wahrteem, Bulka namâ.

Jaun-Auzes muischâ pahrdod 8 sirgu spehku
kulamo maschinu
Marschala un dehlu sistemas.

Sudmalu akmenus,
no wislabakâ (zeetâ) akmena, kuri darbâ peelihdsinami pee wislabakeem franzutschu, teek pahrdoti par peeejamam zenam **Petrowskas muischâ.** Aprefe: чер. гор. Стерлитамакъ, Уф. губ., въ контору Петровскаго имѣнія. — Turpat ir wajadsigi
sudmalu selli.

Leepajâ.
Nams
ar grunts gabalu pahrdodams Andreja eelâ № 5 aiz seena tirgus. Tuwakas sinas pee hpaschneeka.

Uhtrupe.
20. Aprilî sch. g. Kulpjumuischâ wairakfischanâ pret tuhdaf skaidru samaksu pahrdos **lopus, wisadas laukfaimneezibas** un **istabas leetas.**

Radeem, draugeem un pasihstameem tâ behdu wehsts, ka tam Raditajam labpatizis pee Sewis aizinat manu mihlo wihru, muhsu tehwu un weztehwu
Krischjahni Parasch
pehz ilgas un gruhtas slimoschanas, sawâ 67 dsihwes gadâ.
Paglabaschana notika swehtdeen, 12. Aprilî 1898 g. pulkst. 12ôs no Diakonisu nama uf Jahna kapeem.
Dsili apbehdinatee pakalpalizeji.

Preeksch Jelgawas!
Mana zaur uguns-grehku apskahdeta **magasina Jelgawâ** buhs pahrbuhwes dehl uf nenoteiktu laiku **slehgta**
Saweem zeenijameem pirzejeem no Jelgawas un apkahrtnes par ilggadigu ustizibu pateikdamees, peedahwaju if sawas
leelnoliktawas Rigâ,
Kungu eelâ № 10,
porzelana, fajansa, glahschu, bronsa un **jaunsudraba prezes** u. t. t. **par wislehtakam zenam.**
J. M. Trofimows,
Kungu eelâ № 10.
J. M. Trofimows. J. M. Trofimows.

Apdroschinaschanas beedriba
„Rossija"
Wisangstaki apstiprinata 1881. gadâ.
Pamata un reserwes kapitali 32,000,000 r.
Dsihwibas apdroschinaschana.
Beedriba apdroschina ar **wislabakeem nosazijumeem** un pehz **wisjaunakahm kombinazijahm:**
kapitalus uf nahwes gadijumu,
atraitnu pensijas,
kapitalus wezuma deenu nodroschinaschanai,
pensijas wezuma deenahm,
puhra naudu meitahm,
stipendijas dehleem,
muhscha-rentes.
Apdroschinaschanas beedribâ „Rossijâ" bija 1. Janwari 1898. gadâ **49736** personas apdroschinatas par **117,356,600** rubleem.
Apdroschinajumus peenem un tuwakus nosazijumus pasneedz beedribas pahrwalde **Sw. Peterburgâ (Leelajâ Morskajâ № 37,** pascha namâ), general-representanze preeksch Baltijas gubernahm **Rigâ, Leelajâ Smilschu eelâ № 9,** agenti **Jelgawâ: Fr. Runtzler** (Pasta eelâ № 21) **J. Goldblatt** (Leelajâ eelâ № 4) un **J. Biffeneeks** (Katolu eelâ № 46.)

Wisas grahmatu pahrdotawas dabonams:

Baltijas dahrsa draugs,
eb pamahzischana, kâ daschadi wasaras, seemzeeschu un podôs audsejamee stahdi, koschuma koki un kruhmi sehjami, stahdami, pawairojami istabâs, stahdu namôs, lezeklds un dahrsôs apkopjami, kâ stahdu nami un lezekli buhwejami; padompahr to, kâ jauni dahrsi, sahleeni, puku dobes ꝛc. ꝛc. eerihkojamas, pehz peei dsihwojumeem un daudskahrtigeem ismehginajumeem ar 2 dahrsu aprisem un 144 bildem preeksch dahrsneekeem un dahrsu mihlotajeem farakstijis S. Klewers, dahrsneezibas ihpaschneeks Durbê, pee Grobinas.
Maksâ 4 rubli.

Leetotas un neleetotas
pastamarkas
no **Kreewijas** un **wisam zitam walstim un semem** luhdsu eesuhtit schihs lapas ekspedizijai, kas winas isleetos preeksch labdariga mehrka.
Nodomats pabalstit Jelg. Latw. basnizas zelschanu.
Pastamarkas if senakeem laikeem, kahdas daschadu eestahschu un wezaku weikalu arkiwôs, kâ ari priwatihpaschumâ droschi ween wehl schur tur waretu atrastees, buhtu sewischki no swara; tomehr neween schâs, bet ari it **wisas schi laika leetotas pastmarkas krahjam.** Ikkatrs weens, kam ta eespehja, teek luhgts, schai leetai peegreest sawu eewehribu; **ari masakais dahwinajums tiks ar pateizibu pretim nemts.** Pehz kahda laika sinosim, zik par pahrdotam markam eenahzis.
Beidsot loti pateizamees wisam godajamam dahmam un zeen. kungeem, kas muhs lihdsschim jaw pabalstijuschi un ari turpmaki wehl solijuschees pabalstit.
„Latweeschu Awischu" ekspedizija Jelgawâ,
(atrodas J. F. Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 22).
Adrese Kreewu walodâ: Въ г. Митаву. Въ экспедицію газеты „Латвѣшу Авизесъ".

Weikala pahrzelschana.
No 27. Februara 1898. g. atrodas mans
tehjas, kafijas un zukura
spezial-weikals
(Lihneeschu tehjas bode Tsin-Lun)
jaunusbuhwetâ namâ sem kolonadeem № 105,
blakam A. Chomses weikalam.
K. Zaunberg.

Kaltas buhwes naglas
2½, 3½, 4, 4½, 5, 6 un 7 zellu
peedahwâ **par 5 kap. mahrzinâ**
J. S. Parügina mantineeki,
Ihpaschn. **A. Artemjews,** Jelgawâ,
№ 96 sem kolonadem № 96.

Kurpneeku un sedleneeku prezes
peedahwâ
T. S. Smirnowa mantineeki,
Jelgawâ, Akzises eelâ № 2.

Diwas pusmuischas,
ap 300 dsf. katra, ar wisu inwentaru, teek isnomatas uf ilgakeem gadeem. — Skaidris eenehmums no katras apstrahdatas dsetinas lihdsi 15 rubl. Adrese: черезъ городъ Стерлитамакъ, Уф. г., въ контору Петровскаго имѣнія. — Turpat war peeteiktees
pusgraudneeki.

Kuldigas Laukfaimn. Beedribas **direkzija** zaur scho dara sinamu, ka **Regges muischâ** krona ehrseli
aplez kehwes:
1) **„Logogrifs"**, angłu-arabeeschu sugas, no „Lorda" un „Namunas", par 4 rubl. 5 kap.
2) **„Zeolins"**, no „Zipriana" un „Palankas", par 3 rubl. 5 kap.
6) **„Donnerwetters"**, Ardeneeschu sugas, no „Neptuna", par 3 rubl. 5 k

Labi usturets
welosipeds
uf zeetam rehpem lehti pahrdodams Jelgawâ, Konstantina eelâ № 4 a, Wiese namâ. Apskatams pusdeenas laikâ starp pulksten 1—2.

Uf labako tihritas
ahboltina sehklas un timoteja sehklas
dabon pee
C. Höpker Pehzu.

21. Aprilî 1898. g., pulksten 10ôs no rihta, taps **Lestenes Abawas muischâ** kahdas
40 slauzamas gowis,
Kursemes sugas, wairakfischanâ pahrdotas pret tuhdaliqu samaksu.

Wairakfolitajeem pahrdos 15. maijâ sch. g. preeksch noplehsmanas
wehja sudmalas
ar pilnigu malschanas eetaisi. Tuwakas sinas no **Lihwbehrses muischwaldes** pahr Jelgawu.

Jauns! Jauns!

Edisona elektriskas lampiņas.
Katrs sawâs mahjâs war eerihkot **elektrisku apgaismoschanu.** Nekahdas ihpaschas sinibas naw wajadsigas. Eerihkoschana un apeeschanâs ir loti weenkahrschas, nebihstamas. Pilnigs eerihkojums, kâ baterija, wadis, Edisona lampa u. t. t. maksâ tikai **6 rub.** (Par peesuhtischanu jasamaksâ sanemot.) Adrese: Москва, Тверская д. Фальцъ-Фейнъ. Ир. Фр. Картгамзеъ.

Nepahrspehtas
papira dabistâ plahuuma un labuma sinâ ir **papirosu hilses**
Царскія безъ клея
no
П. А.
Bogdanowa
tabakas fabr. noliktawas
Jelgawâ, Katolu eelâ № 12,
kuras dabonamas wairak lauku un pilsehtu bodês, kâ ari pahrtiku beedribu weikalôs. Lai zeen. publika sekmigaki issargatos no pakaltaisitam hitsem, tad teek luhgts, uf katras kastites glihtu walsts ehrgli ar Bogdanowu firmu eewehrot.
NB. **Teizami papirosi: Turezkija** 10 gab. 6 kap., **Barskija** 10 gab. 3 kap. Atkalpahrdewejn kungeem wisas prezes par fabrikas zenu leelâ isweblê.

8 puhraweetu leelu
plawu,
lopu kautuwes tuwumâ, isnomâ, ja wehlâs uf daudz gadeem. Tapate ari leeti noder dahrsa eerihkoschanai. — Tuwakas sinas dabonamas pee meesneeka meistera Behrenda, Jelgawâ, pee Annas wahrteem

Prezejees lopu kopejs
war no Jurgeem 1898. g. **dabut weetu** Birschu muischâ pee Jehkabmeesta (Kursemê).

Meitene war dabut weetu pee behrna Walles eelâ 39, pee kalejmeistera.

Mahzeklis ari turpat war peeteiktees.

Jauneklis,
kam peeteekoschas skolu sinibas un kas prot Wahzu walodu, war eestaht par mahzekli **F. Kieperta** fotografistâ darbnizâ, Jelgawâ.

Mahzeklis tuhlit wajadsigs pee klempnera meistera **Neulanda,** Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 28. — Turpat war ari weens **sehns preeksch isneschanas** peeteiktees.

Krona Jaunâ muischâ pee Jelgawas **wajadsigs** tuhlin
kutscheers.

Wezaka kehkscha
wajadsiga Strehlneeku eelâ № 3 pee **E. Röttiga.**

Tâ godiga jaunawa,
kura man to wehstuli **„loti steidsoschi"** no **3.** uf **4. Aprilî** peesuhtija, teek laipni luhgta, wehlreis atraksstit un usdot ari adresi. **A. S—**

Dabonamas wisas grahmatu pahrdotawas
Semkopja
anglu-koku dahrss,
jeb pamahzischana, kâ anglu-koki no sehklahm audsejami, potejami ꝛc., kâ lauku jeb meschu koki stahdami un wehl daudz zitas derigas mahzibas, kas dahrsu mihlotajeem un kopejeem der sinat. Ar 55 bildehm. Isskaidroja un sarakstija S. Klewers, sehklu pahrdotawas un koku skolas ihpaschneeks Durbê. Otra druka.
Maksâ **60** kap.

Pawahru grahmata
pehz ismehginajumeem sastahdita
no kahda teizama pawahra.
Zena **1** rubli.